Διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Μπουμπουλίνας ἀρ. 34

ΕΤΟΣ Ϛ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1903. ΑΡΙΘ. 18.

Ἐπιμελητὴς τῆς Συντάξεως ΚΩΝΣΤ. ΛΥΚΟΡΤΑΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

—

Δ

Ἐξετάζοντες τὸ ζήτημα τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ πολιτεύματος δὲν προτιθέμεθα, ὡς ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, νὰ ἀναλύσωμεν αὐτὸ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ.

Ἀλλ' οὔτε διὰ τῆς μελέτης ἡμῶν ταύτης ἠθελήσαμεν νὰ δώσωμεν ἑρμηνείαν εἰς τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Συντάγματος, τοῦ ὁποίου τὸ γράμμα εἶναι τοσοῦτον σαφὲς καὶ δῆλον, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην ἄλλης ἑρμηνεύσεως. Τὸ 107 ἄρθρον ἐλάβομεν ὡς ἀφετηρίαν, ἵνα καταδείξωμεν ὅτι ὁ πολιτικὸς σύλλογος, ὁ ἔχων πρόγραμμα τὴν σύγκλησιν Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἑδρεύων ἐν Ἀθήναις, εἶναι οὐ μόνον ἔκθεσμος καὶ ἀντισυνταγματικός, ἀλλὰ καὶ σκοπὸν ἀπραγματοποίητον ἐπιδιώκει, καθόσον ἀντιτίθεται εἰς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἐν τούτοις, ὡς καὶ ἐν προλαβόντι φύλλῳ ἐγράψαμεν, καίτοι ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς δὲν σκέπτεται ἀπὸ βάθρων παλιτειακὴν μεταβολήν, ἥτις ἤθελε ἐν διλήμματι θέσει τὰς τύχας αὐτοῦ, δὲν ἀποστέργει ὅμως τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ πολιτεύματός του εἰς ὅσα ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὡς τρωτὰ ἢ δεόμενα συμπληρώσεως· θεωρεῖ μάλιστα τὴν ἰδέαν ταύτην ἀρκούντως ὡριμάσασαν, καθόσον, ἐν ᾧ αὐτὸ τοῦτο τὸ πολίτευμα ἀνεγνώρισεν ὡς νόμιμον καὶ ἀναγκαῖον ὅριον τὴν κατὰ δεκαετίαν ἀναθεώρησιν, ἤδη παρῆλθεν ἑξηκονταετία καὶ τὸ πολίτευμα μένει ἀκόμη ἐν τῇ ἀρχεγόνῳ αὐτοῦ καταστάσει.

Ἀλλὰ τὴν ἀναθεώρησιν αὐτὴν ποθεῖ καὶ θέλει νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων, χωρὶς νὰ διασαλευθῇ ἡ τάξις, χωρὶς νὰ χυθῇ ῥανὶς αἵματος, καί, πρὸ πάντων, χωρὶς νὰ ἀπασχοληθῇ ἀπὸ τὰ καθημερινὰ αὐτοῦ ἔργα. Διὰ τοῦτο, πολιτικὸς σύλλογος, ὅστις θὰ ἀνελάμβανε νὰ πρωτοστατήσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀναθεωρήσεως, οὐ μόνον θὰ ἀντεπροσώπευε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ καί, καλῶς χειριζόμενος τὴν ὑπόθεσιν, ἠδύνατο ν' ἀγάγῃ αὐτὴν εἰς αἴσιον πέρας.

Τὸ ζήτημα κυρίως ἔγκειται εἰς τὸ νὰ πεισθῇ ὁ Βασιλεὺς καὶ νὰ εὑρεθῇ σύμφωνος καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμὴ νὰ ἀναθεωρηθῇ τὸ πολίτευμα ἐντὸς τῆς συντομωτέρας δυνατῆς προθεσμίας. Διὰ νὰ πεισθῇ ὅμως ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις δέον νὰ ἐκδηλωθῇ πρότερον ἡ θέλησις τοῦ Ἔθνους, καὶ ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος, νὰ ἐπιδιώξῃ, τουτέστι, τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τὴν εἰρηνικὴν καὶ νόμιμον τῆς ἐθνικῆς θελήσεως, καὶ νὰ διευθύνῃ μάλιστα αὐτὴν διὰ τῆς καταλλήλου ἐργασίας.

Ἡ ἐργασία αὐτοῦ δέον νὰ στραφῇ κατὰ πρῶτον πρὸς πάντα τὰ δημοτικὰ συμβούλια τῶν δήμων τοῦ Κράτους, ὅπως, διὰ ψηφισμάτων κοινοῦ τύπου, διατυπώσωσι πρός τε τὸν Βασιλέα καὶ τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ, καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐνεστώσης βουλῆς, τὴν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν τοῦ ἔθνους, ὅπως ἀναθεωρηθῇ τὸ πολίτευμα. Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, τῇ καθοδηγήσει πάντοτε τοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου, ἠδύνατο νὰ προστεθῇ ἡ φωνὴ πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων συλλόγων, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ φωνὴ τῆς δημοσιογραφίας, ἐν ὁμοφωνίᾳ εὑρεθησομένης.

Ἀπέναντι μιᾶς τοιαύτης ὁμοφώνου εἰρηνικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Ἔθνους, οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία ὅτι πρότασις, εἰσαγομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς βουλευτικῆς συνόδου, ἤ, ἔστω, καὶ ὑπὸ ὁμάδος βουλευτῶν, περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ πολιτεύματος, θέλει τύχει πανηγυρικῆς ὑποδοχῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ψηφισθῇ ἄνευ ἀντιρρήσεως.

Εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον θὰ ἐξετάσωμεν πόσον χρονικὸν διάστημα θὰ ἀπαιτηθῇ, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ ἀναθεώρησις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 107 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τῆς εὐρύτητος τῆς ἀποστολῆς, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ ἀναθεωρητικὸν Σῶμα.

Κωνσταντῖνος Λυκόρτας

ΑΙ ΕΝ ΑΙΔΗΨΩι ΘΕΡΜΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

(Γεωλογικὴ ἔρευνα καὶ γένεσις τῶν θερμῶν πηγῶν τῆς Αἰδηψοῦ).

(Συνέχεια)

Ἐνῷ δὲ τοσοῦτον εἶχον ἀκμάσει τὰ Λουτρὰ τῆς Αἰδηψοῦ κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους, κατὰ τὸν μεσαίωνα, καὶ ἰδίως ἐπὶ τουρκοκρατίας, εἶχον περιέλθει εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν καὶ ἐπὶ τέλους, φαίνεται, εἰς τελείαν

ἀχρηστίαν, καὶ μόνον κατὰ τὸ 1842 ᾠκοδομήθη ὁ πρῶτος οἰκίσκος ὑπὸ τοῦ τότε ἀρχ'επισκόπου Χαλκίδος, ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου νῦν κεῖται ἡ εἴσοδος εἰς τὸ δημοτικὸν τῶν λουτρῶν κατάστημα, ὅστις ἐσώζετο μέχρι τοῦ 1890. Ὠρύχθη δὲ τότε καὶ μικρά τις πρὸς λοῦσιν δεξαμενὴ ἐν αὐτῷ τῷ ἀναβραστίτῃ ἐπὶ πηγῆς 34 βαθμῶν Ρεωμύρου, σῳζομένης καὶ νῦν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ καταστήματος. Γνωστῆς δὲ γενομένης ἀκολούθως τῆς ἰαματικῆς αὐτῶν ἐνεργείας, προσετέθησαν καὶ ἄλλα τινὰ χθαμαλὰ δωμάτια, ἐλεεινῆς ὅμως οἰκοδομικῆς, σχηματίσαντα τετράγωνον, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἐν οἰκίσκῳ ἡ εὐρυνθεῖσα καὶ διὰ χθαμαλοῦ μεσοτοίχου εἰς δύο τμήματα διαιρεθεῖσα δεξαμενή, ὅπως λούωνται χωριστὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἡ οἰκτρὰ αὕτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τοῦ 1891, ὅτε ἐγένετο ἔναρξις τῆς βαθμιαίας βελτιώσεως τῶν λουτρῶν διὰ κατασκευῆς καλῶν δεξαμενῶν καὶ λουτήρων· καὶ οὕτω νῦν, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ λουτρὰ τῆς Αἰδηψοῦ εἶναι τὰ πρῶτα ἐν Ἑλλάδι, οὐ μόνον ὑπὸ ἔποψιν θεραπευτικήν, ἀλλὰ καὶ διαμονῆς, διότι ἐκτίσθησαν οἰκίαι δημοτικαὶ καὶ ἰδιωτικαὶ εὐπρεπεῖς καὶ ξενοδοχεῖα πολυτελῆ, ἐν οἷς δύναταί τις νὰ διαμείνῃ εὐχαρίστως ἐπί τινας ἡμέρας. Τὸ ὑγιεινὸν τοῦ κλίματος, ἡ θαυμασία φύσις, ἡ πυκνὴ δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνία, ἡ εὐθηνία καὶ ἀφθονία τῶν τροφῶν, ἡ ἀσφάλεια καὶ τῶν κατοίκων ἡ ἡμερότης δύνανται νὰ καταστήσωσι σὺν τῷ χρόνῳ τὰ λουτρὰ τῆς Αἰδηψοῦ *κοινὸν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐντευκτήριον*, ἂν προστεθῶσι καὶ πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ διασκεδάσεις, αἵτινες καθιστῶσι τὴν ἐπί τινας ἡμέρας διαμονὴν εὐάρεστον καὶ τερπνήν.

ε') Κατασκευὴ τοῦ χερσώματος τῶν λουτρῶν Αἰδηψοῦ.

Περὶ τὴν περιγραφεῖσαν ἐν τοῖς ἄνω θέσιν ἐξαπλοῦται πετρώδης καὶ γυμνὴ ἔκτασις 1 $^1/_2$ ἕως δύο τετραγωνικῶν χιλιομέτρων ἐξ ἀναβραστίτου, ἥτις ἀποτόμως ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀνυψουμένη, προσερείδεται ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων πετρωμάτων, ὁμοιάζουσα πρὸς *οὐλὴν* πληγῆς ἐν μέρει ἐπουλωθείσης. Ὁ ἀποτελῶν δὲ τὴν ἔκτασιν ταύτην ἀναβραστίτης ἔχει χρῶμα ἐρυθρὸν ἢ ὑποκίτρινον ὑπὸ ἐνυπάρχοντος σιδηρικοῦ ὀξειδίου, σπανιώτερον λευκόν, καὶ ἰστὸν ἰνώδη ἀκτινωτὸν ἢ ροδακοειδῆ. Ἀνέρχεται δὲ τὸ ὑδατογενὲς τοῦτο πλάσμα ἠρέμα πρὸς τοὺς πρόποδας τῶν ὑπερκειμένων λόφων καὶ εἰς ἀπόστασιν 700 περ. μέτρων φθάνει εἰς ὕψος 52—55 μέτρων, ἔχον τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἀνώμαλον καὶ ἐνιαχοῦ φέρουσαν εἰσέτι χθαμαλοὺς ἐξ ἀναβραστίτου *κώνους*, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν ὁποίων, ὡς ἀπὸ μικροῦ κρατῆρος, ἐξέρρεεν ἢ ἐκρέει καὶ νῦν ὕδωρ θερμόν, κατακρημνίζον ἀναβραστίτην. Εἶνε δὲ οὗτος τεταγμένος κατὰ ἐπιφλοιώσεις κλινούσας πρὸς την ροὴν τοῦ ὕδατος, πολλαχοῦ δὲ κοῖλος, ὡς ἐκδηλοῦται ἐκ τοῦ ἀκουομένου γδούπου, ὅταν τις ἐπ' αὐτοῦ βαδίζῃ.

Ἐπὶ τοῦ ἀναβραστιτικοῦ τούτου χερσώματος ἀναβρύουσιν ἐκ διαφόρων ὀπῶν καὶ ρηγμάτων περὶ τὰς 50 κυρίας πηγάς, ὧν ἡ θερμοκρασία παραδόξως ποικίλλει ἀπὸ 28—78 καὶ 80 βαθμῶν κελσιακῶν· λέγομεν δὲ παραδόξως, διότι κεῖνται λίαν πλησίον ἀλλήλων καὶ ἔχουσι πᾶσαι τὴν αὐτὴν περίπου χημικὴν σύστασιν.

Τὸ σημαντικὸν τοῦ ἀναβραστίτου πάχος, ἡ μέχρις 55 μέτρων ὑπὲρ τὴν παρακειμένην θάλασσαν ἐξάπλωσις αὐτοῦ καὶ ἡ νῦν ἐξακολουθοῦσα ἀνάβλησις ὑδάτων μέχρις ὕψους 55 μέτρων ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ἐπιτρέπουσι νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι τὸ πάλαι τὰ ὕδατα ταῦτα ἀνέβρυον ἔχοντα σημαντικὴν ἐκ τῶν κάτω θλῖψιν ἀεροδυναμικήν. Δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ δεχθῶμεν τὸ φαινόμενον τοῦτο βιαιότερον καὶ ὁρμητικώτερον εἰς ἀρχαιοτέρας ἐποχάς, ὡς παλαιότεροι παρατηρηταὶ ὑπεστήριξαν, ἀλλὰ τοὐναντίον, ὅτι τοῦτο ἐλάμβανε χώραν τὸ πάλαι ὅπως καὶ νῦν. Τοῦτο δὲ ἐξάγεται ἐκ τῆς σπουδῆς αὐτῶν τούτων τῶν στρωμάτων τοῦ ἀναβραστίτου, ἅτινα οὐδαμοῦ ἐκδηλοῦσι βιαίαν τῶν ὑδάτων ἔκρηξιν, ἀλλ' ἤρεμον αὐτῶν ἀνάβλυσιν. Ὕδωρ θερμὸν βιαίως ἐκρηγνύμενον, ὡς τὸ τῶν πηγῶν τῆς *Ἰσλανδίας*, *Νέας Ζεελανδίας* καὶ τῶν *Ἡνωμένων Πολιτειῶν* (πρὸς Α τῶν Rocky Mountains) ἐλάχιστον ποσὸν σχετικῶς πετρωδῶν κατακρημνισμάτων ἐγκαταλείπει. Ἤρξατο δὲ ἡ ἐνέργεια τῶν πηγῶν τούτων κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς γεωλογικὴν ἐποχήν, ὅτε εἶχεν ἤδη διαμορφωθῆ ὁ Εὐβοϊκὸς κόλπος, οὐδόλως δ' ἀμφιβολον, ὅτι μέγα μέρος τῶν στρωμάτων τοῦ ἀναβραστίτου ἐσχηματίσθη ἐν ἱστορικοῖς χρόνοις, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ θολοειδοῦς ἐπικαλύμματος τῶν λεγομένων λουτρῶν τοῦ *Σύλλα*, ἅτινα κατὰ τὸν Ulrichs καὶ Bursian ἀνήκουσιν εἰς τὴν *βυζαντινὴν ἢ τὴν μεταγενεστέραν ρωμαϊκὴν ἐποχήν*.

Ἐκ τῶν πηγῶν δὲ τούτων ἡ μεγίστη καὶ θερμοτάτη (75 λίτρα κατὰ δευτερόλεπτον καὶ 78 βαθμῶν Κελσίου) εἶνε ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν ἐκρέουσα ὡς θερμὸς καὶ ἀτμίζων καταρράκτης καὶ ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν χυνομένη ἀπὸ τῶν χειλέων βράχου ἐξ ἀναβραστίτου. ὕψους 6 περίπου μέτρων, ἐφ' οὗ καταρρημνίζεται μεγάλη ποσότης ἐπιφλοιώσεων. Εἶνε ἡ πηγὴ ἐκείνη, ἧς χρῆσις γίνεται πρὸς ἀπολίθωσιν διαφόρων ἀντικειμένων καὶ ἣν ὁ κ. Δαμβέργης καταλέγει εἰς τὸ τρίτον σύμπλεγμα. Ἀναδίδει δὲ ἡ πηγὴ αὕτη καὶ ἐλαχίστην ποσότητα ὑδροθείου, ἥτις γίνεται ἀμέσως αἰσθητὴ εἰς τὸν προσεγγίζοντα.

ϛ') Χημικὴ σύστασις τῶν θερμῶν πηγῶν τῆς Αἰδηψοῦ.

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν τὰ λουτρὰ διετέλουν ἐν ἡμιβαρβάρῳ καταστάσει (1876) ποιούμενος τούτων χρῆσιν, ἔλαβον ἀφορμὴν ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ σπουδάσω ταῦτα ὑπὸ γεωλογικὴν ἔποψιν καὶ νὰ δώσω ἐξήγησίν τινα τῆς γενέσεως αὐτῶν. Διέκρινον δὲ τούτων *τρία διάφορα εἴδη* ἢ τρεῖς διαφόρους ὁμάδας, χαρακτηριζομένας, οὐ μόνον ὑπὸ τῆς θερμοκρασίας, ἀλλὰ καὶ ὑπό τινων φυσικοχημικῶν ἰδιοτήτων.

Ἡ *πρώτη ὁμὰς* περιλαμβάνει τὰς *ὑπερθέρμους*, ἐχούσας θερμοκρασίαν 60 — 78 Κελ. καὶ ἀπολιθούσας. Τοιαῦται πηγαὶ εἶναι ἡ ἐν τοῖς ἄνω μνημονευομένη τοῦ καταρράκτου, ἡ τῶν *ἁγίων Ἀναργύρων*, μία τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ *Διαμαντῆ* εὑρισκομένη καὶ ἄλλαι τινές.

Ἡ *δευτέρα ὁμὰς* περιλαμβάνει τὰς ἐχούσας θερμοκρασίαν 40 –60 Κ., αἵτινες διακρίνονται τῶν ὑπερθέρμων, διότι ἐν τοῖς ρείθροις αὐτῶν φύονται βρύα πράσινα καὶ πλέουσι ζῷά τινα σκωληκοειδῆ, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν πηγῶν σημαντικῶς ἠλαττώθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν. Ἡ ἐν τοῖς ὕδασι δὲ τούτοις ὕπαρξις ἐνοργάνων ὄντων ὑπομιμνήσκει, ὅτι ὀρθὴ ἡ γνώμη τῶν γεωλόγων, ὅτι δηλ. ἤρξαντο οἱ ὀργανισμοὶ νὰ ἐμφανίζωνται ἐν τῇ ἀρχεγόνῳ τοῦ πλανήτου θαλάσσῃ ὅτε ἡ θερμοκρασία αὐτῆς ἦν ἀνωτέρα τῆς νῦν ἐπικρατούσης. Αἱ πηγαὶ δ' αὗται ἐλαχίστην κατακρημνίζουσι ποσότητα ἀναβραστίτου, αἱ ὑπέρθερμοι δὲ δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ὕπαρξιν τοιούτων ἐνοργάνων ὄντων, διότι τὸ λεύκωμα πήγνυται ἐν θερμοκρασίᾳ 60ºΚ.

Τέλος ἡ τρίτη ὁμὰς περιλαμβάνει τὰς ψυχροτέρας, ὡν ἡ θερμοκρασία εἶνε 28—40ºΚ. γνώρισμα δὲ οὐσιῶδες τούτων εἶνε, ὅτι κατακρημνίζουσι μέλαιναν ἰλύν, ἀναδίδουσαν ἰσχυρὰν ὀσμὴν ὑδροθείου, καὶ ὧν χρῆσις γίνεται δι' *ἰλυόλουτρα*. Τῆς ἰλύος ταύτης οὐδεμία νεωτέρα ἐγένετο χημικὴ ἀνάλυσις, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Λάνδερερ κατὰ τὸ 1840 φαίνεται οὐχὶ καθ' ὅλα ἀκριβής. Ἀναγράφομεν δ' αὐτὴν ἐνταῦθα ὅπως ἀναφέρει αὐτὴν ἐν τῷ φυλλαδίῳ του. (Περὶ τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων, σελ. 26.)

Χάλιξ (ὀξυπυρίτιον)	10.000
Ἀνθρακώδη μόρια (;)	20.000
Θειικὴ τίτανος (ὀξυθειικὴ ἄσβεστος) .	12.000
Ἀνθρακικὴ τίτανος (ὀξυανθρακικὴ ἄσβεστος)	42.000
» μαγνησία . . .	8.000
Ὑδριωδικὰ ἅλατα (;)	1.800
Κρηνικὸς σίδηρος (Quellerz ;) . .	2.000
Ἴχνη ὀξειδίου τοῦ μαγγανησίου . .	0 500
Ἐκχυλισματικὰ μόρια	3 000

Κατ' ἐμὴν γνώμην ἡ ὑδροθειοῦχος ὀδμὴ προέρχεται ἐξ ἐνυπάρχοντος ἐνθείου σιδήρου, πάσχοντος διάλυσιν αὐτόματον.

Κ. Μητσόπουλος
Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Διευθυντὴς τοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου

Η ΑΥΡΗΛΙΑΝΗ ΠΑΡΘΕΝΟΣ

ΕΝ ΤΗι ΙΣΤΟΡΙΑι

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΦΡΑΓΚΙΑ

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φ.Συλλόγου «Παρνασσοῦ» τῇ 14 Φεβρουαρίου 1901)

(Σ υ ν έ χ ε ι α).

Ἤιο δὲ ἐκείνη ἀγγέλου φωνὴ προτρέπουσα τὴν κόρην εἰς σωφροσύνην καὶ εὐσέβειαν· καὶ ὑπεσχέθη τοιαύτην ἡ Παρθένος τότε, τὸν δὲ ὅρκον της ἐτήρησε, λέγει ἡ ἐπίσημος καὶ ψυχρὰ ἱστορία, ἀπαρεγκλίτως μέχρι τῆς τελευταίας της πνοῆς.

Αἱ θεῖαι αὗται ἐμφανίσεις ἐπανελήφθησαν ἔκτοτε πολλάκις· ἐβεβαίου δὲ ἡ Ἰωάννα ὅτι διὰ αὐτῶν τῶν σωματικῶν της ὀφθαλμῶν καὶ ὤτων ἔβλεπε καὶ ἤκουεν αὐτάς.

Εἶπον ἤδη ὅτι ἡ Γαλλία ἀπὸ τοῦ 1380 περίπου ἐσπαράσσετο ὑπὸ ἐμφυλίων ἀγώνων, τὸ δὲ μεῖζον τῆς χώρας αὐτῆς κατείχετο ὑπὸ τῶν Ἄγγλων. Ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο μόνον. Ὁ σφαδασμὸς οὗτος ἔθνους ὁλοκλήρου μαχομένου καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τῶν ξένων τοιαύτην ἀναρχίαν πανταχοῦ καὶ παράλυσιν ἐπήνεγκεν, ὥστε αἱ ληστεῖαι, αἱ διαρπαγαί, αἱ δηώσεις, αἱ δολοφονίαι, ἐπλημμύρουν σύμπασαν τὴν δύστηνον χώραν. Ὁ ἀναγινώσκων τὴν οἰκτρὰν ἱστορίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, λέγει ὁ Perraud *ἐν τῷ Πανηγυρικῷ τῆς Ἰωάννας δ' Ἄρκ, νομίζει ὅτι καταβαίνει ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς κύκλους τῆς Κολάσεως τοῦ Δάντου, τοὺς ὁλονὲν ζοφερωτέρους καθ ὅσον διαδέχονται ἀλλήλους καὶ ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ πρώτου τῶν ὁποίων ὑπῆρχε γεγραμμένη ἡ στιγνὴ ἐκείνη τῆς ἀπογνώσεως φράσις.*

«Lasciate ogni speranza o voi ch'entrate»

Τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον τῆς καταστροφῆς τυφῶνα δὲν ἦτο βεβαίως δυνατὸν νὰ διαφύγῃ ἡ παρὰ τὴν Λορραίνην ἀνατολικὴ λωρὶς τῆς Γαλλίας, ἐν ᾗ ἔκειτο τὸ χωρίον Domremy *καὶ ἀληθῶς δὲν διέφυγεν αὐτόν. Ἀλλ' ὁ μικρὸς πληθυσμὸς τοῦ χωρίου ἐκείνου ἦτο ἐκ πατροπαραδότου αἰσθήματος ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἀρχαίαν γαλλικὴν βασιλείαν καὶ τόσον ἐγκαρδίως, ὥστε, ἐν τῇ συνειδήσει τῆς Ἰωάννας τὸ βασίλειον τῆς Γαλλίας ἦτο ἰδιοκτησία τοῦ Θεοῦ. Ἐλάτρευε δὲ τὸν βασιλέα μεθ' ὅσης εὐλαβείας λατρεύονται τὰ ἱερώτερα τῆν θρησκείας ἐμβλήματα.*

Τὰ αἰσθήματα ταῦτα, ἀναρριπ.ζόμενα ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης ἐξάρσεως τῆς φαντασίας τῆς Ἰωάννας, ὑπὸ τῶν συχνῶν αὐτῆς ὀπτασιῶν καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀξιοθρηνήτου καταστάσεως τῆς πατρίδος της, ἔλαβον βαθμηδὸν τὸν χαρακτῆρα παραφόρου θρησκευτικοῦ ἅμα καὶ πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1428 αἱ ὀπτασίαι κατέστησαν συχνότεραι, αἱ δὲ φωναὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου ἐλάλουν πρὸς αὐτὴν τώρα πλέον σαφέστεραι καὶ ἐντονώτεραι, καλοῦσαι τὴν κόρην ἐπ μόνως ἵνα ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα της καὶ στέψῃ τὸν δελφῖνον Κάρολον Βαλοὰ ὡς βασιλέα.

Τὰς ὀπτασίας ταύτας ἡ Ἰωάννα ἐτήρει μυστικὰς πρὸς πάντας τοὺς περὶ αὐτὴν μέχρις οὗ κατὰ Ὀκτώβριον 1428 ἡ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων πολιορκία τῆς Αὐρηλίας ἐπεδείνωσε τὸν κίνδυνον τῆς χώρας καὶ τοῦ βασιλέως Καρόλου εἰς ἀκρότατον βαθμόν.

Τότε αἱ οὐράνιαι ἐκεῖναι φωναὶ διέταξαν τὴν νεάνιδα ἐντόνως νὰ σπεύσῃ εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς κινδυνευούσης Αὐρηλίας καὶ εἰς τὴν στέψιν τοῦ Καρόλου, ὑποσχόμεναι ὅτι ὁ Θεὸς ἔμελλε νὰ καθοδηγήσῃ τὸ βῆμά της.

Λαβοῦσα τὴν ἄδειαν τῶν γονέων της ἐν ἡλικίᾳ μόλις δεκαὲξ ἐτῶν μεταβαίνει εἰς τὴν ἐγγὺς κειμένην κωμόπολιν Bureyen-Yaux *πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ θείου της Δουράν Λασκὰρ καὶ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἐκεῖ ἀφίξεώς της λέγει πρὸς τὸν θεῖον της κατάπληκτον.*

– Θέλω νὰ ὑπάγω πρὸς τὸν Δελφῖνον ἵνα τὸν στέψω βασιλέα τῆς Γαλλίας.

Ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος ἐφοβήθη.

—Δὲν ἤκουσας νὰ λέγουν, τῷ εἶπεν ἡ ποιμενὶς κόρη, ὅτι μία γυνὴ (Ἰσαβέλλα ἡ Βαυαρικὴ) μέλλει νὰ καταστρέψῃ τὴν Γαλλίαν καὶ μία κόρη ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Λορραίνης μέλει νὰ τὴν σώσῃ; Συνόδευσόν με εἰς τὸ Yancouleurs *πρὸς τὸν ἐκεῖ διοικητὴν ἵνα μὲ στείλῃ πρὸς τὸν Δελφῖνον Κάρολον.*

Ὁ Δουράν, εἴτε διότι ἀνεμνήσθη τρόντι τῆς θρυλλουμένης τότε προφητείας ἐκείνης, εἴτε διότι παρετήρησεν ὅτι ἡ κόρη καὶ ἄνευ αὐτοῦ θὰ μετέβαινεν εἰς τὸ Yancouleurs, *τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας πόλιν, συγκατένευσε.*

Μετά τινας ἡμέρας ὁ θεῖος καὶ ἡ ἀνεψιὰ ὥδευον ὁμοῦ πρὸς τὸ Yancouleurs· *καὶ ὁ μὲν ἀγαθὸς Δουρὰν διελογίζετο καθ' ὁδὸν ποίας ἄρά γε ὑποδοχῆς ἔμελλε νὰ τύχῃ παρὰ τῷ στρατιωτικῷ διοικητῇ τῆς πόλεως ταύτης εὐπατρίδη δὲ Βωδρικοὺρ τοιαύτη παράδοξος ἐπίσκεψις καὶ πρότασις, ἡ δὲ Ἰωάννα, φέρουσα τὴν χωρικὴν αὐτῆς ἐνδυμασίαν, προὐχώρει γαλήνιος καὶ σταθερὰ ἐν τῇ ἀδιστάκτῳ πεποιθήσει ἐπὶ τὴν θείαν αὐτῆς ἀποστολήν.*

Ὅταν ἔφθασαν εἰς Yancouleurs *ἡ Ἰωάννα παρεστᾶσα ἐνώπιον τοῦ Βωδρικούρ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁπλιτῶν του, εἶπε πρὸς αὐτόν.*

— Ὁ Κύριός μου μὲ στέλλει πρὸς σέ. Μήνυσον πρὸς τὸν Δελφῖνον Κάρολον νὰ μὴ πολεμήσῃ πρὸ τοῦ μέσου τῆς τεσσαρακοστῆς.

Ὁ Βωδρικοὺρ τὴν παρετήρησεν ἔκπληκτος.

— Ὁ Κύριός μου, ἐξηκολούθησεν ἡ κόρη, θέλει νὰ γίνῃ ὁ Δελφῖνος βασιλεὺς καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Ἀγγλων θὰ τὸν στέψω ἐγὼ βασιλέα της Γαλλίας.

Ὁ φρούραρχος τὴν ἐξέλαβε παράφρονα καὶ ἠρώτησε γελῶν:

— Καὶ ποῖος εἶναι ὁ Κύριός σου ;

— Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν, ἀπήντησεν ἡ Παρθένος.

Ὁ διοικητὴς ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἀπέπεμψε τοὺς ἐπισκέπτας.

Ἀλλ' ἡ Ἰωάννα δὲν ἀπεθαρρύνθη. Τοὐναντίον, ἡ μετὰ μικρὸν ἐπελθοῦσα καταστροφὴ καὶ πυρπόλησις τοῦ χωρίου της ἐδιπλασίασε τὸν πόθον της Ἰωάννας εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἀποστολῆς, καὶ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1429 ἐγκαταλείπει καὶ δεύτερον, ἀλλ' ἤδη διὰ τελευταίαν πλέον φοράν, τὸ χωρίον της καί, ἀποχαιρετίσασα σιωπηρῶς καὶ μόνη πλέον, ὅταν ἐξῆλθεν αὐτοῦ, τοὺς γονεῖς καὶ τὸν πατρῷον οἶκον, μεταβαίνει καὶ πάλιν εἰς Yancouleurs καὶ ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ διοικητοῦ νὰ τὴν στείλῃ πρὸς τὸν Δελφῖνον Κάρολον.

— Καὶ ἂν ᾖναι ἀνάγκη, εἶπε, νὰ ὑπάγω πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῶν γονάτων βαδίζουσα θὰ τὸ πράξω προθύμως

Ἀλλ' ὁ διοικητὴς ἔσκωπτεν εἰσέτι καὶ ἐδίσταζε καὶ ἠρνεῖτο· ἀπέστειλεν ὅμως πρὸς τὸν βασιλέα ἀγγελιαφόρον ὅπως ἀναγγείλῃ αὐτῷ τὴν αἴτησιν τῆς κόρης καὶ ζητήσῃ διαταγάς. Ἐν τούτοις ἡ φήμη περὶ νεάνιδος ἐπαγγελλομένης μετ' ἤθους ἐμπεπνευσμένου τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Γαλλίας ἐνθουσιάσασα ὑπὲρ αὐτῆς τὸν λαὸν εἶχε διαδοθῆ πλέον εἰς Yancouleurs τόσον ἰσχυρά, εὐπατρίδαι δὲ ἀξιωματικοὶ ἐκ τῶν πρώτων τῆς πόλεως ταύτης τοσοῦτον ἐκθύμως ὑπεστήριξαν τὰς αἰτήσεις τῆς κόρης παρὰ τῷ διοικητῇ, ὥστε οὗτος, λαβὼν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ εὐνοϊκὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, ἐκάμφθη ἐπὶ τέλους καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Ἰωάννα εἶπε πρὸς αὐτόν.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ ! σπεῦσον, διότι σήμερον ὁ Δελφῖνος ἡττήθη ἔξωθεν τῆς Αὐρηλίας καὶ θὰ κατακερματισθῇ ἐὰν δὲν μὲ στείλῃς ἀμέσως πρὸς αὐτόν.

Ἦτο τρόντι ἀκριβῶς ἡ 12 Φεβρουαρίου 1429 καθ' ἣν ὁ Κάρολος ἡττήθη ἐν Rouvray—Saint Denis τὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Journée des Harengs αἱματηρὰν ἦτταν.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Ἰωάννα ἐν ἀνδρικῇ περιβολῇ καὶ πανοπλίᾳ ἀγορασθείσῃ διὰ ἐράνων τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ ἐπιβαίνουσα θυμοειδοῦς πολεμικοῦ ἵππου ἀνεχώρει ἐκ Yancouleurs ἐν συνοδίᾳ ἓξ ἱππέων τοὺς ὁποίους ὡς φρουρὰν τῇ ἔδωκεν ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως.

Ἕνδεκα ὁλοκλήρους ἡμέρας διήρκεσεν ἡ μέχρι τῆς Σινῶνος ὁδοιπορία αὕτη ἐν χώρᾳ κατεχομένῃ παντοχοῦ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ λυμαινομένῃ ὑπὸ ληστῶν, ἀνταρτῶν καὶ θηρίων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ μικρὰ αὕτη συνοδία διῆλθεν ἀβλαβής, προστατευομένη ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Ὑψίστου.

Ὁ ἀναγινώσκων τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς δίκης τῆς Παρθένου καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς μαρτυρίας τῶν πολεμοχαρῶν ἐκείνων ἀνδρῶν οἵτινες ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Jean de Metz συνώδευσαν ἐπὶ ἕνδεκα ἡμερονύκτια τὴν δεκαεπταέτιδα ἐκείνην ἀγγελόμορφον ποιμενίδα διὰ μέσου ἐρήμων κοιλάδων καὶ ὀρέων μέχρι τῆς Σινῶνος ἐν θρησκευτικῷ σεβασμῷ ἀδιστάκτως πιστεύοντες ὅτι ἐφρούρουν τὸ θεόπεμπτον τῆς Γαλλίας παλλάδιον, καταλαμβάνεται ἀληθῶς ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ ἄρχεται ἀπὸ τοῦδε νὰ κατανοῇ τὸ ἄλλως ἀκατάληπτον μυστήριον, πῶς ὁλόκληρον ἔθνος, συντετριμμένον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του, ἀπηυδηκὸς καὶ κατειλημμένον ὑπὸ πανικοῦ καὶ ἀπογνώσεως, ἀνωρθώθη ἀΐφνης καὶ διὰ μιᾶς ὡς εἷς μόνος ἄνθρωπος εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεκαεπταέτιδος ἐκείνης ποιμενίδος καὶ κατεβάλε καὶ διεσκόρπισε τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, ἀκριβῶς καθ' ὃν χρόνον οὗτος εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀπόγαιον τῆς νίκης καὶ τῆς δόξης του.

Φθάσασα εἰς Gien ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα ζητοῦσα ἀκρόασιν. Ἀλλ' ἡ φήμη προηγηθεῖσα τῆς νεάνιδος εἰς Σινῶνα καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Αὐρηλίας εἶχεν ἤδη ἀναγγείλει πανταχοῦ τὴν πορείαν αὐτῆς καὶ τὸν σκοπόν.

Ὁ βασιλεὺς Κάρολος Ζ'. ἐν ἡλικίᾳ τότε 26 ἐτῶν, ἀναποφάσιστος, πτωχὸς καὶ ἡττημένος, εἶχε τὴν αὐλήν του ἐν Σινῶνι. Ἐπικειμένης δὲ τῆς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων ἁλώσεως τῆς πολιορκουμένης Αὐρηλίας ἐμελέτα ποῦ νὰ φύγῃ. Οἱ εὐνοούμενοι αὐτοῦ αὐλικοὶ τὸν ἀπέτρεπον τοῦ νὰ δεχθῇ εἰς ἀκρόασιν μίαν τρελλήν, ὡς τὴν ἔλεγον, ἀλλ' ἡ πενθερά του βασίλισσα τῆς Σικελίας, ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς Παρθένου.

Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Σινῶνος τῇ παρεκώλυσαν τὴν εἴσοδον. Ἀλλ' αὕτη ἐπέμεινε καὶ ἐπὶ τέλους τῇ ἐπετράπη νὰ εἰσέλθῃ. Πρὸ τῶν ἀνακτόρων ἄλλα τῇ ἀντετάχθησαν προσκόμματα, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ὑπερέβη.

Πρὶν ἢ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἴθουσαν ἔνθα ὁ βασιλεὺς ἀνέμενεν αὐτὴν μετὰ τῶν αὐλικῶν του, ὁ Κάρολος, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἔμπνευσιν αὐτῆς, ἥτις βεβαίως οὐδέποτε τὸν εἶχεν ἰδεῖ, ἀνεμίχθη μετὰ τοῦ πλήθους τῶν αὐλικῶν καὶ ἐτοποθέτησαν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Ἀλλ' ἡ Ἰωάννα εἰσελθοῦσα ἐβάδισε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἐχαιρέτησε προσκλίνασα.

— Ὁ Θεὸς νὰ σοὶ δώσῃ εὐτυχίαν, Δελφῖνε! τῷ εἶπε.

— Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ βασιλεύς, τῇ εἶπεν ὁ Κάρολος. Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς.

Καὶ τῇ ἐδειξε τὸν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ ἐδωλίου καθήμενον.

— Ὄχι, ἀπήντησεν ἡ κόρη. Δελφῖνε, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεύς.

Οἱ παριστάμενοι ἐθαύμαζον τὴν ἀφελῆ καὶ μετριόφρονα, ἀλλὰ συνάμα εὐσταθῆ καὶ πλήρη πεποιθήσεως παρρησίαν τῆς κόρης.

Ὑπὸ τὸ ὄνομα Secret du Roi εἶναι γνωστὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ Καρόλου τοῦ Ζ' τὸ πολυθρύλλητον ἐπεισόδιον τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τῆς Παρθένου πρὸ τοῦ βασιλέως.

Ὁ Κάρολος Ζ', μαχόμενος πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ θρόνου τῶν πατέρων του, εἶχεν εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του κρυφίαν τινὰ καὶ ἀλγεινὴν ἀμφιβολίαν. Ἦτο ἄρά γε ἀληθὴς υἱὸς τοῦ βασλέως Καρόλου τοῦ Ζ' ; Ὁ ἀκόλαστος βίος τῆς μητρός του Ἰσαβέλλας τῆς Βαυαρικῆς ἱκανὴν παρεῖχε βάσιν εἰς τὴν ἀμφιβολίαν ταύτην. Μήπως αἱ συμφοραὶ αἱ ἀλλεπαλλήλως πλήξασαι τὸν βασίλειον οἶκόν του, ὁ πόλεμος ἐκεῖνος ὁ ὀλέθριος, ἡ προδοσία τῶν Βουργουνδίων, αἱ ἀλλεπάλληλαι ἧτται τοῦ στρατοῦ του, μήπως πάντα ταῦτα ἦσαν ἀποτελέσματα θεηλάτου κατάρας κωλυούσης αὐτὸν νὰ κατακτήσῃ θρόνον ὅστις δὲν ἀνῆκε νομίμως εἰς αὐτόν;

Ὁ Κάρολος Ζ'. ἦτο εὐσεβὴς βασιλεύς. Βασανιζόμενος ὑπὸ τῆς ἀμφιβολίας ταύτης προσηυχήθη νύκτα τινὰ κατὰ μόνας πρὸς τὸν Θεὸν τρεῖς περίπου μῆνας πρὸ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐμφανίσεως τῆς Παρθένου καὶ ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ ὅπως τῷ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, ἵνα μὴ ἀκουσίως γίνηται ἐπὶ πλέον παραίτιος τοιαύτης ἀδίκου αἱματοχυσίας.

Μετὰ τὰς πρώτας πρὸς αὐτὸν λέξεις τῆς κόρης, ἔκπληκτος ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν προφητικὴν δύναμιν τῶν λόγων καὶ τοῦ ἤθους της, τῇ ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις τινὰς πρὸς ἃς ἑτοίμως ἀπήντησεν ἡ Ἰωάννα. Ἀΐφνης ὑψώσασα ἠχηρὰν τὴν φωνὴν εἰς ἐπήκοον τῶν παρεστώτων εἶπεν:

— Ὁ Ὕψιστος Θεὸς σοὶ ἀπαντᾷ δι' ἐμοῦ, Δελφῖνε Κάρολε, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ἀληθὴς κληρονόμος τῆς Γαλλίας καὶ υἱὸς τοῦ βασιλέως.

Ὁ Κάρολος ἀνεσκίρτησε καὶ δάκρυ χαρᾶς ἐκυλίσθη ἐπὶ τῶν παρειῶν του.

Πᾶσαι αἱ διαταχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τοῦ παρελθόντος τῆς Ἰωάννας ἔρευναι ἀπέδειξαν τὴν ἁγνότητα καὶ τὴν καθαρὰν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῆς Παρθένου· ἡ δὲ πρὸς τὸν βασιλέα ἐγχειρισθεῖσα ἐν τέλει ἐπίσημος γνώμη τῆς ἐπὶ τούτῳ συστάσης ἐπιτροπείας τῶν ἐν Ποατιὲ καθηγητῶν κατέληγον εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ λέξει συμπέρασμα :

«Συμβουλεύομεν λοιπὸν ὅπως ἐν παντὶ καὶ πρὸ παντὸς ζητῆται ἡ γνώμη τῆς Παρθένου, ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐκτελῇ πιστῶς τὰς συμβουλὰς αὐτῆς ὡς ἐκ τοῦ Θεοῦ προερχομένας. Κυψάτω τὴν κεφαλὴν ὁ βασιλεὺς καὶ καμψάτω τὰ γόνατα πρὸ τῆς θείας μεγαλειότητος, ἐκτελείτω δὲ ἀγρύπνως καὶ ἑτοίμως τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑψίστου».

Δύνασθε ἤδη νὰ φαντασθῆτε ὁποίαν εἰκόνα ὁ ἐνθουσιασμὸς λαοῦ, στρατοῦ, κλήρου καὶ Αὐλῆς παρίστα περὶ τὴν θεόπεμπτον κόρην, ἐφ' ἧς ἔκτοτε συνεκεντροῦτο πᾶσα ἡ ἐλπὶς ἔθνους ὁλοκλήρου, διατρέχοντος τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

(ἀκολουθεῖ)

Ἰωάννης Γ. Φραγκιᾶς.

ΨΗΦΙΔΩΤΟΝ

Ἐξυπηρετεῖ τις τὸ ἰδανικόν, ὅταν πράττῃ τὸ καλόν, ὅταν ἀνακαλύπτῃ τὸ ἀληθὲς καὶ ὅταν πραγματοποιῇ τὸ ὡραῖον.

Ἐρνέστος Ρενάν.

* * *

Ἡ λέξις **οὐτοπία** εἶναι κενὴ ἐννοίας. Ὁ κόσμος εἶναι πλασμένος ἀπὸ οὐτοπίας, αἵτινες ἔλαβον ὑπόστασιν. Ἡ σημερινὴ οὐτοπία εἶναι ἡ πραγματικότης τῆς αὔριον.

Frédéric Passy

* * *

Ἐν τῇ ποιήσει, ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδικῶν ὑπερβάλλει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐμπνευσμένων.

Sully—Prudhomme

* * *

Ἡ ἀναζήτησις τῆς ἀληθείας ὁμοιάζει πολὺ τὸ κυνήγιον ὅπου τὸ θύραμα, τὸ ὁποῖον ἀπαντῶμεν, ἀξίζει ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ τὸ καταδιώξωμεν.

G. M. Valtour

* * *

Τὰ ὑψηλὰ τκκούνια δὲν μεταβάλλουν τοὺς νάνους εἰς γίγαντας.

Κ. Δρς.

ΕΛΛΑΣ—ΙΤΑΛΙΑ

Στὸν ἀγαπητόν μου Λούκα Πύρρον

Ὅταν σὲ λίγο τὴ φτωχὴ
Πατρίδα θὲ ν' ἀφήσῃς
Νὰ πᾷς στοῦ Δάντε μου τὴ γῆ
Πολὺ καιρὸ νὰ ζήσῃς,
Θὲ ν' ἀγαπᾷς περσότερο
Ἐτοῦτο ἐδῶ τὸ χῶμα
Ποῦ σοῦδωκε τὸ σῶμα,
Τὸ νοῦ καὶ τὴ λαλιά.

×

Δὲ θὰ βρεθῇ ἕνας ἄνθρωπος
Μέσα σὲ τόσα πλήθη
Ποῦ τὴν Ἑλλάδα νὰ μὴν κλῇ
Πλειὸ ζωντανὴ στὰ στήθη·
Δὲ θὰ βρεθῇ ἕνας ἄνθρωπος
Ἕνα τουφέκι μόνο
Ποῦ ν' ἄνοιξε ἕνα πόνο
Σ' ἑλληνικὴ καρδιά.

×

Καὶ τὰ φυτὰ τὰ ὁλόδροσα,
Τὰ δέντρα καὶ τὰ κρῖνα
Θὰ σοῦ μιλοῦν ἀδιάκοπα
Γιὰ τὴ μεγάλη Ἀθήνα,
Καὶ τὴν ἐλῃὰ τὴν πράσινη
Ποῦ πᾷς νὰ μελετήσῃς,
Σ' ἐκείνη σὰ μιλήσῃς
Θ' ἀκούσῃς τὴ λαλιά.

×

Ἕνα κλαράκι τρυφερό,
Ἕνα κλωνάρι μόνο
Ὅταν γυρίσῃς πάλι ἐδῶ
Σ' ἐμᾶς νὰ φέρῃς μόνο,
Μὲ τὴ δική μας τὴν ἐλῃὰ
Στὸ χῶμα νὰ φυτρώσῃ,
Τὸ χέρι σου νὰ ἑνώσῃ
Δυὸ ἀγάπες γκαρδιακά.

Αὔγουστος, 1903.

Στέφανος Μαρτζώκης.

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Καθ' ὅλας σχεδὸν τὰς περιόδους τὸ θέατρον καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ ἠθοποιὸς μεγάλως ἐτιμήθη καὶ περιεβλήθη δι' ἀξιωμάτων καὶ τῆς ἀπεριορίστου ὑποστηρίξεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης τῆς κοινωνίας. Κατὰ τὴν

μακρὰν ὅμως ταύτην ἐξέλιξίν του, ὑπῆρξεν ἐποχή, καθ' ἣν τό τε θέατρον καὶ ὁ ἠθοποιός, ὁ σημαιοφόρος οὗτος τῆς ἠθικῆς καὶ μορφώσεως, ὁ ἱεροφάντης οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν κατεῖχε τὴν ὑψηλὴν θέσιν, δι' ἣν προώρισται. Ὑπῆρξεν ἐποχή, καθ' ἣν ὁ ἠθοποιός, ὁ ἀπὸ πρωΐας μέχρι καὶ πέραν τοῦ μεσονυκτίου ἀμυνόμενος κατὰ τῶν γελοίων προλήψεων καὶ μυρίων ὅσων ἐμποδίων, ὁ διαρκῶς βιοπαλαίων, χάριν μιᾶς ὑψηλῆς ὅσον καὶ ἱερᾶς ἰδέας, νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἔσχατον γῆρας, ὡς γέρας τῶν θριάμβων καὶ κόπων του, τὸν ἀκάνθινον τῆς ἀγνωμοσύνης τῆς κοινωνίας στέφανον. Καὶ ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτο ἡ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων.

Κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους τὸ θέατρον παρεξέκλινε τοῦ σκοποῦ του, καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς διεκωμῳδοῦντο τὰ ἱερώτερα μυστήρια τῆς πίστεως. Τούτου ἕνεκεν οἱ πρῶτοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐπετέθησαν μετ' ἰσχυρᾶς δόσεως πείσματος κατὰ τοῦ θεάτρου· τοὺς σκηνικοὺς καὶ μίμους οἱ πάλαι πατέρες ἐν τοῖς ἀποτροπαίοις ἐλογίζοντο, λέγει ὁ Ζωναρᾶς ἐν τῇ εἰς τὸν 66ον κανόνα τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου ἑρμηνείᾳ του.

Ἀφοῦ ὅμως ὁ χριστιανισμὸς ἐπεξετάθη καὶ ἦρε τελικὸν θρίαμβον, μικρὸν κατὰ μικρὸν ἔπαυσεν ὑφιστάμενος ὁ κατὰ τοῦ θεάτρου σατανικὸς καὶ ἀμείλικτος διωγμὸς τῶν πρώτων χριστιανῶν καὶ οὕτως ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ λαμβάνῃ τὴν θέσιν του.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν φοβερὸς ἀνὴρ προβάλλει, καθ' ἣν ὁ αἱρεσιάρχης Ἄρειος, σὺν ταῖς λοιπαῖς δοξασίαις καὶ καινοτομίαις του, ἐπεχείρησε καὶ τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ εἰσαγωγὴν πλήρους θεατρικοῦ συστήματος. συγγράψας ὁ ἴδιος τὰ ἀναγκαῖα δράματα. Τὸ τοιοῦτον ἐπανέφερε τὸν κατὰ τοῦ θεάτρου διωγμόν, καὶ ἀμέσως τὸ θέατρον ἀνεθεματίσθη ὡς αἱρετικόν.

Οἱ ἀλλεπάλληλοι οὗτοι διωγμοί, τὰ φοβερὰ τῆς ἐκκλησίας ἀναθέματα καὶ οἱ καταθλιπτικοὶ νόμοι, ἠμαύρωσαν τὸ ὑψηλὸν τῆς πάλαι ἑλληνικῆς σκηνῆς γόητρον καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠθοποιοῦ ἠτιμώθη.

Ὁ ἐπαγγελλόμενος τὸ τοῦ ἠθοποιοῦ ἐπάγγελμα ἐστερεῖτο τῶν πολιτικῶν καὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων καὶ οὔτε ὡς μάρτυς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἠδύνατο νὰ παραστῇ (Βασιλικὰ Βιβλ. 21 τίτλος 6'). Ὤφειλε ἅπαν τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ βίου του νὰ διέλθῃ ἐν τῇ σκηνῇ καὶ ἐκεῖ νὰ ἀποθάνῃ· ἡ Ἐκκλησία δὲ ὄχι μόνον τῷ ἠρνεῖτο τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου παρηγορίαν, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ βαπτισθῇ καὶ νὰ κοινωνήσῃ τῶν μυστηρίων τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας τῷ ἐπέτρεπεν. Ἔπρεπε νὰ μένῃ ἄπιστος· ἂν δέ ποτε ἠσπάζετο τὸν χριστιανισμὸν ὁ Δῆμος ἐκέκτητο τὸ δικαίωμα νὰ τὸν σύρῃ πάλιν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς παλαιᾶς του τέχνης, ὁπότε καὶ τὸ βάπτισμα, κατὰ τὸν 66ον κανόνα τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, ἠκυροῦτο.

Ἐπὶ τοῦ Βαλεντινιανοῦ ὅμως, 381 μ. Χ., ἐξεδόθη διάταγμά τι, δι' οὗ ἐπετράπη τοῖς ἑτοιμοθανάτοις ἐκ τῶν ἠθοποιῶν νὰ ἀσπάζωνται τὴν τοῦ Χριστοῦ θρησκείαν· ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει διέφευγέ τις τὸν θάνατον ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν σκηνήν, ἀφοῦ ὅμως προηγουμένως προέτεινε τοῦτο ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἔδιδε τὴν συναίνεσίν του ὁ Βασιλεύς.

Καὶ ταῦτα μὲν διὰ τοὺς ἄνδρας. Διὰ τὰς γυναῖκας ὅμως ὁ διωγμὸς ἦτο κατὰ πολὺ ὑπέρτερος. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπεβάλλοντο εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις καὶ νόμους ἔπαυον σὺν τοῖς ἄλλοις θεωρούμεναι τίμιαι καὶ αὐτὸ εἰσέτι τὸ οἰκογενειακόν των ὄνομα μετέβαλον εἰς παλαιόν τι τοιοῦτον ἑταίρας ἢ αὐλητρίδος, γενόμεναι ἕρμαιον τῶν διεφθαρμένων θεατῶν. Ὅλα λοιπὸν ταῖς εἶχον ἀφαιρεθῇ, ἡ οἰκογένεια, ἡ θρησκεία, τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα, ἡ τιμή των ἀκόμη, καὶ ταῖς ἐπετρέπετο νὰ διατηρῶσι μόνον τὸ προνόμιον τῆς πολυτελείας, προνόμιον οὐτιδανὸν μέν, ἀλλ' ὅπως δήποτε ἱκανοποιοῦν τὴν γυναικείαν ματαιότητα καὶ ἐλαφρότητα, ἀπέναντι τῶν πολυειδῶν ἄλλων στερήσεων.

Ἐπὶ τῶν διαδόχων ὅμως τοῦ Θευδοσίου ταῖς ἀφῃρέθη καὶ ἡ μικρὰ ὅσῳ καὶ γελοία αὕτη παρηγορία, καὶ δι' αὐστηρῶν διατάξεων ἐκανονίσθη τὸ ἁπλοῦν καὶ πενιχρὸν τῆς ἐνδυμασίας των· ὁ δὲ Βαλεντινιανὸς ἐξέδωκε διάταγμα, δι' οὗ διέτασσεν ὅπως, αἱ ἐν τῇ σκηνῇ γεννώμεναι γυναῖκες μετέρχονται τὸ ἐπάγγελμα τῆς μητρός των, ἐκτὸς ἂν προϋτίμων *πλέον ἔντιμον βίον*, ὁπότε ἀπῃτεῖτο πάλιν ἡ συναίνεσις τοῦ βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἐν τῇ ἰλιγγιώδει ταύτῃ καταπτώσει τοῦ θεάτρου. ἐπεφάνη εἷς ἔνθερμος προστάτης των κατὰ τὸ 491 μ.Χ. ὁ Ἀναστάσιος ὁ Δίκορος. Ὁ Ἀναστάσιος οὐ μόνον πάσῃ θυσίᾳ καὶ παντὶ μέσῳ ἐπροστάτευσε τὰς ἀπανταχοῦ τοῦ ἀπεράντου Κράτους του ἠθοποιοὺς πολυειδῶς τιμήσας καὶ εὐεργετήσας αὐτούς, ἀλλὰ καὶ διὰ χρηματικῶν μέσων ὑπεστήριξεν αὐτούς, καί, τὸ σπουδαιότερον, ἐπέτρεψε τὴν ἀπὸ σκηνῆς διακωμῴδησιν πάσης συγχρόνου κοινωνικῆς ἢ πολιτικῆς παρεκτροπῆς. Μετὰ τὸν Ἀναστάσιον ὁ Ἰουστινιανός, τῇ εἰσηγήσει τῆς ἐν τῇ σκηνῇ διελθούσης τὴν νεότητά της συζύγου του Θεοδώρας, ἐξαιρετικῶς ἐπροστάτευσε τὰς τῆς θυμέλης γυναῖκας, ἐπιτρέψας αὐταῖς καὶ γάμους νομίμους νὰ συνάπτωσι καὶ μητέρες νομίμων τέκνων νὰ ὀνομάζωνται· διὰ δὲ τῆς Νεαρᾶς ΝΑ' ἐπέτρεψεν εἰς ταύτας καὶ αὐτὴν τὴν ψευδορκίαν, προκειμένου περὶ ἀρνήσεως πάσης πρὸς ἐρωμένον ὑποσχέσεως.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ ὑπὲρ τὰ χίλια ἔτη ὑπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας βίος τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς, οὔτε ἔνδοξος, οὔτε ἔντιμος ὑπῆρξεν. Ἐὰν ὅμως θελήσῃ τις νὰ ζητήσῃ τὴν κυρίαν αἰτίαν τῆς τοιαύτης τοῦ θεάτρου καταπτώσεως, θὰ εὕρῃ ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης ὑπῆρξαν οἱ ἠθικοὶ αὐτουργοί, καθότι περιεφρόνησαν καὶ ἀπηνῶς κατεδίωξαν τὴν τραγῳδίαν, καὶ δι' ὅλως πολιτικοὺς λόγους ὑπεστήριξαν τοὺς διεφθαρμένους μίμους.

Τὸ τοιοῦτον ὅμως οὐδόλως βαρύνει τοὺς Βυζαντινούς· διότι, καίπερ εὑρισκόμενοι ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἱερῶν ἀναθεμάτων καὶ δρακοντείων νόμων, καίπερ μεταξὺ αὐτῶν δὲν ἐσελάγισε Εὐριπίδης τις ἢ Σοφοκλῆς, ἐν τούτοις ἐκαλλιέργησαν τὸ θέατρον, καὶ εὑρέθησαν ἄνθρωποι, μάρτυρες ἀληθεῖς, οἵτινες, εἴτε ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν σκηνήν, εἴτε λόγῳ βιοπορισμοῦ, μετῆλθον τὸ ἠτιμωμένον τοῦ ἠθοποιοῦ ἐπάγγελμα.

Εἰς τοὺς δυστυχεῖς τούτους ἐπίσης καλλιτέχνας ὀφείλεται ἡ ἀμυδρὰ διάσωσις τῶν σκηνικῶν τῆς ἀρχαιότητος παραδόσεων, αἵτινες μεταχθεῖσαι εἰς τὴν Δύσιν, ἀπετέλεσαν τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ ὑψηλοῦ τοῦ ἀναγεννηθέντος θεάτρου οἰκοδομήματος.

Ἡ ἐν μέσῳ τῶν ἀναθεμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων καὶ τῶν φοβερῶν νόμων μὴ πυρπόλησις τοῦ θεάτρου, ἀλλ' ἡ ἀπ' ἐναντίας ζωή του μέχρι τοῦ τουρκικοῦ δεσποτισμοῦ καὶ ἡ ἀναγέννησις αὐτοῦ κατὰ τὸ μικρὸν διάστημα, καθ' ὃ ἀναπνέομεν ἐλεύθερον, δύναται νὰ βεβαιώσῃ πάντα ὅτι ἡ Ἑλλας, ἥτις ἀνύψωσε τέχνας καὶ ἐπιστήμας εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ φέρῃ εἰς φῶς ἕνα Παρθενῶνα, μίαν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου καὶ τόσα ἄλλα σελαγίζοντα ἀριστουργήματα, καὶ ἥτις διὰ τῆς ἐξόχου πνευματικῆς ὑπεροχῆς της ὑπεδούλωσε κοσμοκρατορίας, ἀφοῦ κατέδειξε ὁποῖον θεῖον μεγαλεῖον ἐνέχει ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια, ἀφοῦ ἐδημιούργησε τὸν πολιτισμὸν καὶ προελείανε τὴν εἴσοδον τοῦ Ναζωραίου, δὲν ἐκάμφθη ὑπὸ τοῦ γήρατος, ἀλλ' ἐπαναπαύεται προσωρινῶς ἤδη ἐπὶ τῶν δαφνῶν τῶν ἔργων της, ἀντλοῦσα νέας δυνάμεις, ὅπως καὶ πάλιν καταδείξῃ ταῖς ἄλλαις φυλαῖς, ὅτι προώρισται νὰ ζήσῃ ἐν δόξῃ καὶ πνευματικῇ ὑπεροχῇ.

Θεόδωρος Ν. Συνοδινός.

ΕΥΑ

(Ἐποποιΐα)

Γ

Πλὴν φεῦ ! τίς ἐφαντάζετο μία τοιαύτη κόρη,
ὅταν μὲ θείαν ἔκστασιν ἐκείνην ἐθεώρει,
Ἀγγέλου ἔχουσαν μορφήν, μειδίαμα πρωΐας
καὶ ὀφθαλμοὺς μὲ ἔκφρασιν ἀγγελικῆς ἀγνείας,
Πῶς εἶναι δαίμων τέλειος εἰς τὴν ὑποκρισίαν
Εὔα 'στὸ ψεῦδος καὶ γυνή, γυνὴ εἰς τὴν καρδίαν ;
Τίς ἔλεγεν, ὅτι εἰκών, ἁγίαν παριστῶσα,
τὸν λατρευτήν της ἐραστὴν προδίδει ἀπατῶσα;
Καὶ μ' ἔρωτα διάπυρον, εἶν' ἱκανὴ νὰ ῥίπτῃ
ἀπὸ Ἐδὲμ εἰς κόλασιν τὸν φίλον της; νὰ κρύπτῃ
ὑπὸ μειδίαμα γλυκὺ ἀπανθρωπίαν τόσην
καὶ νὰ τοῦ δίδῃ φονικὴν δηλητηρίου δόσιν ;
Ἐκείνου ὅστις δι' αὐτὴν τὰ πάντα παρεχώρει
καρδίαν, νοῦν καὶ τὴν ζωὴν ὁλόκληρον ἐδώρει,
κλείνων πρὸ τοῦ εἰδώλου της τρελλός, λατρεία ὅλος,
Ὦ, οἴμοι, νὰ τὸν ἀπατᾷ τοσοῦτον ἀσυστόλως;
. . . . . .
Καὶ ἤνοιξε τὰ χείλη της, ὦ κάλλιον καὶ μόνον
νὰ ἤνοιγεν ὁ τάφος της, πρὶν δώσῃ τόσον πόνον·
καὶ μίαν λέξιν θελκτικὴν ἐτόνισεν εὐθύμως
κι' ἡ λέξις αὕτη ἤχησεν ἐντός του θανασίμως·
ὁμοίως, ὅπως κεραυνός, καταπεσὼν ἀγρίως
τὴν δρῦν τὴν ὑψικόρυφον κρημνίζει ὁλεθρίως.
Ὦ, ἀπαισί' ἀλήθεια, πρόξενος βαθυτάτης
εἰς τὴν ψυχήν του θλίψεως ! ἡ κόρη τῆς ἀπάτης
τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἔνοχον καρδίαν εἶχε φέρει
κ' ἐτόλμησε «**σὲ ἀγαπῶ**» ἠρέμως νὰ προφέρῃ.
Μὲ παιδικὴν ἀφέλειαν, ποσῶς ἐρυθριῶσα
κ' ἐφάνη πάλιν ἡ γυνή, ἡ Εὔα ἀπατῶσα !
Διέστειλε τὰ χείλη της γλυκὺ μειδίαμά της,
ὑπὸ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα νὰ κρύψῃ τῆς ἀπάτης·
λάμπουσα ἦτο προσωπὶς ἐν μέσῳ τῆς ἡμέρας,
τῆς ἀστασίας τὸ ῥικτὸν καλύπτουσα τὸ τέρας !
Τὴν ἤκουσεν ἐνδρόντητος, ὠχρός, τεταραγμένος,
ὡς πρὸ ῥικτοῦ θεάματος νὰ ἦτο ἐστραμμένος,
κ' ἔμεινεν οὕτω ἄφωνος, ἀκίνητος ὡς λίθος,
συντετριμμένος τὴν ψυχὴν καὶ μ' ἀναπάλλον στῆθος.
Ὁ τάλας, τὸ ᾐσθάνετο, μόνος αὐτὸς γνωρίζει !
Ὅταν τοῦ ἄλλου τὴν ψυχὴν ὁ πόνος τὴν μαστίζῃ
τίς ψεύστης εἰς τὰ βάθη της καταμετρῶν ἐκείνην
νὰ περιγράψῃ δύναται πιστῶς ξένην ὀδύνην ;
. . . . . .
Μὲ ἀρκετὴν ἀπάθειαν ἡ κόρη, ἐντοσούτῳ,
τὴν ταραχήν του ἔβλεπεν, ἥτις ἐξεδηλοῦτο
εἰς τὸ ὠχρόν του πρόσωπον, τὸ στῆθός του τὸ πάλλον,
ἐμφαῖνον θλίψιν ἄφατον, ζηλοτυπίας σάλον,
τὰς ἀστραπὰς εἰς τ' ὄμμα του, τὸ κῦμα τῆς μανίας,
διότι τῆς ἐνόχου της ἐγνώριζε καρδίας
τὴν ἀπιστίαν κ' ἔβλεπε τὴν μυσαρὰν ἀπάτην
ἐκείνης, ἥτις μόλις χθὲς λατρείαν ὑπερτάτην
εἰς τὴν ἁγνὴν τοῦ δυστυχοῦς προσέφερε καρδίαν
καὶ ἔνθους τοῦ ὠρκίζετο ἀγάπην αἰωνίαν !
Δὲν ἤξευρεν ἡ βέβηλος τί ἤξευρεν ἐκεῖνος
κ' ἔρριπτεν ὄξος εἰς πληγὴν ἀλγοῦσαν ἐπωδύνως.
Ἐκεῖνος τότε ἔστρεψε τὸ βλέμμα του τὸ εἶρον
ὡς νὰ τῆς εἴπε : Ἔχεις τί νὰ πράξῃς ἔτι χεῖρον ;
Ἀλλὰ ἡ Εὔα ἄναυδος τὴν κεφαλήν της κύπτει
ὡς ἀπηνὴς συνείδησις βαθέως νὰ τὴν τύπτῃ.
Μετεμελήθη ἄρα γε; ῥικτὸν ᾐσθάνθη πόνον;
Ναί ! ἂν τὸν ἔβλεπε νεκρόν, ὤ, τότε ἴσως μόνον !
. . . . . .

(ἀκολουθεῖ)

Τάκης Μπέτσος

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΜΙΑ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ

Ἐθνικοῦ χαρακτῆρος ἀποστολὴ μ' εἶχε καὶ πάλιν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν κλεινὴν Ἑπτάλοφον, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πατριωτικοῦ πυρετοῦ διηυθυνόμην εἰς τὰ προσφιλῆ ἐδάφη καὶ πάλιν, ἀναμένων νὰ χαιρετήσω τὸ λευκὸν ὄνειρον, ὅπερ συγκρατεῖ, ἐν τῇ ἱερᾷ τοῦ Βυζαντίου εἰκόνι μίαν θεσπεσίαν αἴγλην ἑνὸς ἀθανάτου ,δανικοῦ.

Προσεδόκων νὰ ὁμιλήσῃ καὶ πάλιν ἡ ἔνθους ψυχή μου μετὰ λειψάνων πολυφιλήτων, ἅτινα κρημνισθέντα, θρυμματισθέντα, ταφέντα μὲ τὸ σεμνότερον τῆς ἱστορίας μεγαλεῖον, ἐνέκρυψαν ἀναμνήσεις, αἵτινες διὰ τοὺς Πανέλληνας εἰσὶ δείγματα πίστεως καὶ τιμῆς.

Ἤλπιζον νὰ προσκυνήσω συντρίμματα ἐθνικῶν εἰδώλων καὶ βωμῶν, πρὸ τῶν ὁποίων ἡ ποντιάς, τὸ μακρυνὸν κομίζουσα τῆς στοργῆς προσαγόρευμα, ἐκπνέει μὲ τὴν τελευταίαν στοναχὴν τοῦ ἁγίου μυστικοῦ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἀνέμενον νὰ μὲ δροσίσῃ τὸ κῦμα τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Αἰγαίου, ὅπερ ἀπὸ τῶν ἐσχατιῶν τῆς ἑλληνικῆς γῆς ἐπὶ τοῦ ἁπαλοῦ τοῦ ἀφροῦ λίκνου μετεβίβαζε τὸ φίλημα τῆς πανελληνίου ἀδελφωσύνης.

Τὸ κῦμα τοῦ Βυζαντίου ! τὸ κῦμα, ὅπερ ἐγεννήθη ἀπὸ μίαν ποίησιν καὶ ἐγέννησε μίαν δόξαν. Τὸ κῦμα ὅπερ, δημιουργηθὲν ἀπὸ μίαν πνοὴν θεϊκῆς δυνάμεως, παρήγαγε μίαν δημιουργίαν τιτανογόνον.

Τὸ κῦμα τοῦ μυστηρίου καὶ τοῦ ἀπορρήτου, τὸ κῦμα τῆς σιγῆς καὶ τοῦ σάλου. Τὸ κῦμα μιᾶς μυθολογίας καὶ ἑνὸς θριάμβου. Τὸ κῦμα τῆς φαντασίας καὶ τῶν ὀπτασιῶν.

. . . Καὶ δοῦλος ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἐκείνῃ Μητροπόλει, ἐχαιρέτησα ὡς ἐλεύθερος τὴν δούλην ἀκρόπολιν, καὶ ἀπεκαλύφθην πρὸ ἐκείνων, ἅτινα δὲν ἔβλεπον· καὶ προσεκύνησα ὀμίχλην καὶ αἰθέρα, καὶ κατήφειαν καὶ μαρασμόν, ἅτινα ἐκάλυπτον ἐν σύμπαν παραδόσεων καὶ ἱστορημάτων.

Ὁλόκληρος ἡ ἐποποιία τοῦ ἐθνικοῦ πανθέου δὲν ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ πένθους, δι' οὗ ἡ ψυχή μου προσέβλεψε τ' ἀπομνημονεύματα μιᾶς γενεᾶς θαυμάτων καὶ ἐκπλήξεων.

Ὁ λυρισμὸς καὶ ἡ περιπάθεια, ὁ ῥωμαντισμὸς καὶ ἡ ἔξαρσις, ἡ σεμνὴ μανία καὶ ἡ συγκίνησις κατεπνίγοντο ἐν ἐμοί· καὶ ἀντὶ ν' ἀπευθύνω ἓν πανάγιον «χ α ῖ ρ ε» πρὸς τὰς ἀκτὰς τοῦ Βυζαντίου μας μόλις ἐτόλμησα νὰ ἐκφέρω μίαν στοναχὴν καὶ ἓν σπαρακτικὸν «π ο ν ῶ».

Τίποτε ἄλλο. Ἡ γλῶσσα δεσμεύεται ἐκεῖ, λησμονοῦσα καὶ λησμονουμένη πρὸ τῶν νεκρῶν ἐρειπίων τῶν μακρυνῶν της ἐκπ ήξεων.

. . . Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι συνετελέσθη ὁ προορισμὸς μιᾶς δαιμονιώδους καταιγίδος, μιᾶς θυέλλης, ἥτις ἐνέσκυψε διὰ νὰ συντρίψῃ πᾶν τὸ ἑλληνικόν, δι' οὗ ἡ παγκόσμιος συνετηρεῖτο τιμή, ὁ παγκόσμιος ἠθικὸς τύπος, ἡ ζωὴ ἑνὸς πολιτισμοῦ καὶ μιᾶς ἱστορίας.

Καὶ κατελήφθην ὑπὸ νάρκης πρὸ τῆς ἀποτροπαίου ματαιότητος, καὶ μόνον ἡ τρομώδης κραυγὴ ἑνὸς ἀγριανθρώπου μοὶ ἐπανέφερε τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ἀντίληψιν.

Προσέβλεψα τότε τὸ ἐλεεινὸν ἐκεῖνο ὄν, καὶ ὡσεὶ ἐξανέστη ἀναστᾶσα μία μεγάλη ἀλήθεια, ἀνεγνώρισα ἐν τῇ μαύρῃ μορφῇ του τὸν σατανισμὸν μιᾶς εἱμαρμένης, τὸν ὀργιασμὸν ἑνὸς μαινομένου δαίμονος ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ταρταρώδους Ἀσίας εἰσορμήσαντος ἀπὸ αἰώνων καὶ προσκολληθέντος ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας, ἧς ῥοφᾷ τὸ αἷμα οὐδέποτε κορεννύμενος καὶ οὐδέποτε ἀποσπώμενος τῆς τροφοδότου ἀγκάλης της.

Μοὶ ἐφαίνετο ὡς μία μαύρη κηλὶς εἰς τὸν φωτεινὸν ἐκεῖνον τόπον, εἷς ἐφιάλτης, ὅστις ἐπρόδωσε τὴν εὐγένειαν τῆς ἱστορίας, διὰ νὰ εἰσελάσῃ ἡ ὀλέτειρα βαρβαρότης ὑπὸ τὴν σκιὰν μιᾶς βρωμερᾶς βίβλου δυσαγγελίου.

Φυσιογνωμία ἐφ' ἧς ἀπετυποῦτο ἡ σφραγὶς τοῦ παρανόμου ἐθνικοῦ βίου· ἐφ' ἧς ἐπανεπαύετο ἓν στέμμα κατακτητοῦ, καὶ ἀφ' ἧς ἐκρέματο μία πορφύρα αὐτοκράτορος.

Μορφὴ ἄμορφος, ἔχουσα τὸ χρῶμα τοῦ δημίου καὶ τὸ βλέμμα τῆς τίγρεως.

Μορφή, πρὸς ἣν δὲν εἰσχωρεῖ συμπάθεια καὶ ἐνδιαφέρον, φιλία ἢ ἀδελφωσύνη· μορφὴ ἥτις λούεται εἰς δάκρυα καὶ αἷμα, κυλιομένη εἰς βόρβορον, καὶ προσκυνουμένη μετ' ὀλίγον ὡς ἁγιότης.

Καὶ τὴν μορφὴν ταύτην ἀπίντων εἰς πᾶν βῆμα, συνήντων εἰς πᾶν βλέμμα, ἀνεκάλυπτον εἰς πᾶσαν σκέψιν, περὶ τοῦ ἀθλίου ἐκεῖ παρόντος.

Μορφὴ ἀνθρωπίνου θηρίου.

* *
*

Εὐτυχῶς ὁ αἰσθηματικὸς ἀναβρασμὸς ἤρξατο μετ' ὀλίγον κοπάζων.

Ὁ Φοῖβος ἐν χρυσῇ φαντασμαγορίᾳ ἀπερχόμενος, ἐχαιρέτα μὲ λάμψεις θείας φωτὸς τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου.

Ἔδυεν ἠρέμα εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς ἐκπνεούσης ἡμέρας, ἐνῷ ἐγὼ ἀνέζων πρὸ τοῦ οὐρανίου συμβόλου, ὅπερ ἐχάνετο μὲν εἰς τὴν ἀφάνειαν, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον παμφαὲς θὰ ἐπανήρχετο πάλιν ὑπὲρ τὰς γαλανὰς ἐκτάσεις.

Ἀλκυών

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ
ΚΟΡΝΗΛΙΑ Λ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

Ἀπ' τ' ἄνθια ποῦ μ' ἀφρόλευκη ὠμορφιὰ
Στολίσανε μὲ χάρι τὰ μαλλιά σας,
Λὲς κι' ἀντηχεῖ μιὰ μυστικὴ λαλιὰ
Ποῦ δένει πειὸ σφιχτὰ τὰ ὀνείρατά σας.

Τὰ ὀνείρατα ποῦ ἐφώτισε τὴ γῆ
Τοῦ Ὑμεναίου ἡ ἀτέλειωτη λαμπράδα,
Μὲ μίαν ἄλλην ἑνωθῆκαν χαραυγὴ
Ποῦ χύνει φῶς στῆς γῆς τὴν ὠμορφάδα.

Ἡ ὠμορφιὰ ποῦ ἀθάνατη γελᾷ
Καὶ μεσ' τὸ χῶμα κατοικιὰ δὲν ἔχει,
Στῆς σκέψις λαμπυρίζει τὰ φτερὰ
Κι' ὁλόφωτη στ' ἀστέρια πάντα τρέχει.

Τρέχει, κι' ἀπ' ἄλλον κόσμο μυστικὸ
Στὸ γάμο σας τὰ κρῖνά της σκορπίζει
Ἑνώνει ἐδῶ τὸν κάθε σας παλμὸ
Καὶ στ' ἄνθη τὰ λευκὰ ζωὴ χαρίζει.

Ἀθῆναι 7 Σεπτεμβρίου 1903.

Ἑλένη Σ Λάμαρη.

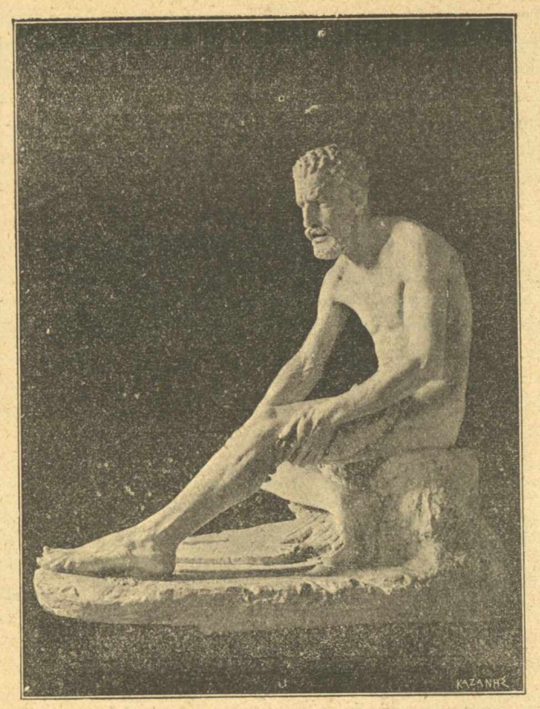

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

Ἄγαλμα τοῦ κ. Θεοφάνους Δημητρίου ἐν τῇ Διεθνεῖ Ἐκθέσει.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΙΝ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΕΙΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΓΛΥΠΤΗΣ

[Φιλοξενοῦντες ἀποτυπώσεις τῶν ἔργων τοῦ παρ' ἡμῖν ζωγράφου καὶ γλύπτου κ. Θεοφ. Δημητρίου δημοσιεύομεν εὐχαρίστως μελέτην περὶ τούτου ἐπίτηδες γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Καρώνη ἄλλοτε ἀρχισυντάκτου ἐν τοῖς «Καιροῖς» καὶ ἐν τῷ «Νεολόγῳ»].

—

Ἡ Ἑλληνικὴ Καλλιτεχνία ἀναλόγως τῶν μέσων καὶ τῆς ὠθήσεως ἣν λαμβάνει, ἀναλόγως τοῦ περιβάλλοντος εἰς τὸ ὁποῖον ζῇ, παρουσιάζει ἐπαρκῆ πρόοδον. Αἱ ἑκάστοτε ὀργανούμεναι ἐκθέσεις, συμβάλλουσαι πολὺ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τὴν τελειοτέραν τῶν καλλιτεχνῶν, μαρτυροῦσιν ὅτι ἔχομεν καλλιτέχνας ἱκανούς, βαίνοντας πρὸς μέλλον ἀσφαλὲς καὶ παρέχοντας τὴν φαιδρὰν ἐλπίδα ὅτι θὰ δώσωσι καὶ πάλιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ὤθησιν πρὸς τὸ Καλόν, ὅπερ τόσην ἔσχεν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Δόξης, συντελέσαν εἰς τὸν ἐξευγενισμὸν καὶ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ὁ ὑποφαινόμενος, χωρὶς νὰ διεκδικῶ τίτλον τεχνοκρίτου, ἐνόμισα καθῆκον ἀείποτε νὰ συντελῶ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς καλλιτεχνικῆς κινήσεως καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν καλλιτεχνῶν, ἀποβλέπων ἰδίᾳ εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Καλλιτεχνίας ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ ὠφελήματα, καὶ διὰ τοῦτο ἐκ περιτροπῆς οἱ παρ' ἡμῖν καλλιτέχναι εὗρον ἐν ἐμοὶ πρόθυμον ὑποστηρικτήν.

Θεωρῶ αὐτοὺς ὡς *Ἐθνικοὺς Ἐργάτας*, ἀγωνιζομένους μετ' εὐγενοῦς ἀμίλλης, τὸν πρὸς τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον ἀγῶνα.

Σήμερον θ' ἀσχοληθῶ περὶ τοῦ κ. Θεοφάνους Δημητρίου, ζωγράφου καὶ γλύπτου.

Ὁ κ. Δημητρίου εἶναι Ἐθνικὸς Ἐργάτης, ταχθεὶς ταχέως ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ.

Ὅσον αὐστηρῶς καὶ ἂν θελήσῃ νὰ κρίνῃ τις αὐτὸν θὰ σκεφθῇ πολὺ ἂν πρέπῃ ν' ἀφήσῃ ἐν τῇ λήθῃ ἕνα Καλλιτέχνην τοιαύτης περιωπῆς, καταδεικνυομένης ἐμφανέστατα ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

Νεώτατος, παρουσιάζει ἐν τούτοις ὁ ἐκ Λήμνου Καλλιτέχνης, ἐργασίαν καὶ κατὰ τὸ ποιόν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ποσὸν ἐκπληκτικήν. Ἐκεῖ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του ἐν τῇ ὁδῷ Πανεπιστημίου, ὁ ἥρεμος περιπατητὴς μεταβάλλεται εἰς ἐμπνευσμένον ἱεροφάντην τῆς Τέχνης καὶ ἀπὸ τοῦ χρωστῆρός του ἐκφεύγουν τὰ ἔργα, τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, μετὰ μακρὰν ἐπιμέλειαν καὶ εὐσυνείδητον.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ἔργων τοῦ κ. Δημητρίου οἱ φίλοι ἀναγνῶσται δύνανται νὰ κρίνωσιν ὁπωσδήποτε περὶ τῆς καλλιτεχνικῆς δυνάμεως τοῦ κ. Δημητρίου.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου τῶν Φιλοτέχνων, ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν πρέσβυν τοῦ Βελγίου καὶ τοὺς Διευθυντὰς τῶν ἐνταῦθα ξένων σχολῶν, ἐπιτροπὴ δηλονότι *ἀδ αφιλονεικήτου ἀμεροληψίας*, ἐβράβευσε καὶ ἐστεφάνωσε τὸν κ. Θ Δημητρίου, μεταξὺ 100 ἄλλων ἔργων, θεωρήσασα ὡς τὸ κάλλιστον τὸ τοῦ κ. Δημητρίου.

Τὸ ἔργον τοῦτο ὅπερ ἤδη εὑρίσκεται εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν πινακοθήκην τοῦ μεγατίμου πατριώτου κ. Γ. Μαρασλῆ καὶ τιμᾷ ἐν τῇ ξένῃ τὴν ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν, εἶναι τὸ φέρον τὸν τίτλον **«Γιὰ τὴν Μάνα»**.

Ἐν τῇ μυστηριώδει σκοτίᾳ δωματίου λάμπει ὑψηλὰ τὸ φῶς κανδήλας καὶ διαχέει σκιόφως ἐλαφρὸν λίαν ἐπιτυχῶς. Κορασὶς ἐν σεμνῇ στάσει προσεύχεται ὑπὲρ τῆς ἀποθανούσης μητρὸς καὶ ἀνατείνει ἐκ τοῦ σκότους τοῦ δωματίου καὶ τοῦ φωτὸς τῆς ψυχῆς της δέησιν πρὸς τὸ φῶς τῆς κανδήλας καὶ τὴν εἰκόνα. Ἡ στάσις ἄψογος καὶ ἡ ἔκφρασις καθαρῶς παιδική, ἀγνὴ τουτέστι, καὶ εἰς τὸ βλέμμα διαφαίνεται ὅλη ἡ πεποίθησις τῆς παιδίσκης ὅτι ἡ δέησις θὰ γείνῃ εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεόν, ὃν ἔχει γνωρίσει ἤδη.

Τὴν παιδίσκην ταύτην ζητεῖ νὰ σύρῃ ἐκεῖθεν τὸ ἀδελφάκι της, ἐν τρόμῳ διανοῖγον τὸ στόμα εἰς κλαυθμόν. Ἀλλ' ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον καταδείκνυται ἡ ψυχολογικὴ δύναμις τοῦ κ. Δημητρίου εἶναι ὅτι εἰς τοὺς ὀρθαλμοὺς τοῦ παιδίου ἐκδηλοῦται ἀπορία τις τοῦ τί πράττει ἡ ἀδελφή του καὶ τί θέλει ἐκεῖ ἐν τῇ σκοτίᾳ ὁμιλοῦσα πρὸς τὸ εἰκόνισμα. Καὶ ἀπορρέει τοῦτο ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς καὶ διότι ἀκόμη δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεόν, διότι θεὸς εἶναι αὐτὸ τὸ ἀγνὸν καὶ ἄκακον παιδάκι.

Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτῆς εἶναι λίαν ἐπιτυχής, ἔξοχος δὲ διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις βεβαίως ὑπῆρξε δυσχερεστάτη εἰς τὴν τελείαν ἀναπαράστασιν τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς σκιᾶς, τῆς λανθανούσης.

* *

Τὸ «Πεντάρφανο».—Εἶναι ἕτερον ἔργον τοῦ κ.

Δημητρίου μεγάλης ἀξίας. Εἶναι ἡ εἰκὼν μελανειμονοῦντος ὀρφανοῦ. Δάκρυα ὁ ἀπορφανισθεὶς μικρὸς δὲν χύνει πλέον καὶ ὅλη ἡ σκέψις του συγκεντροῦται ἤδη εἰς τὴν δυστυχίαν ἥτις τὸν περιβάλλει καὶ τὴν ὁποίαν κατανοεῖ πλέον. Ἡ ὅλη ἔκφρασις τοῦ παιδίου κατοπτρίζει τὸν ζόφον τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὀδύνην τὴν πληροῦσαν τὴν καρδίαν τοῦ παιδίου. Ἐκφραστικώτεροι ὀφθαλμοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ φιλοτεχνηθῶσιν· ὁμιλοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκεῖνοι, ἐκδηλοῦν τὴν ὀδυνηρὰν σκέψιν τοῦ παιδίου, τοῦ ὁποίου ὅμως τὸ μέτωπον ἔτι δὲν ηὐλάκωτεν ἡ θλῖψις, ἀλλ' ἐσκίασεν ἤδη τοῦ πένθους ἡ ἀχλύς. Τὴν κόμην τοῦ μικροῦ δὲν θωπεύει, οὐδὲ κτενίζει ἡ φιλόστοργος μητρικὴ χεὶρ καὶ διὰ τοῦτο μένει ἄτακτος, ἓν ἔτι σημεῖον τῆς θέσεώς του· ἡ ὠχρότης διακέχυται ἐν τῇ μορφῇ τοῦ παιδίου ἐλαφρὰ καὶ τὰ χείλη προβάλλουν μαραμμένα, στάζοντα πικρίαν καὶ νομίζει τις ὅτι ἐκεῖ συνεκεντρώθη ὅλη ἡ ὀδύνη, φυγαδεύσασα τὸν γέλωτα, τὴν χαράν, τὴν γαλήνην τῆς ἡλικίας του.

* * *

«**Τὸ προσκύνημα.**»—Εἶναι ἔργον γνησίως ἑλληνικῆς ἐμπνεύσεως, συγκεντροῦν ἐν αὐτῷ ὕψιστον δίδαγμα θρησκευτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς. Ἡ μήτηρ, ἡ βάσις πάσης οἰκογενειακῆς εὐτυχίας καὶ γαλήνης, ὡδήγησε τὰ τέκνα της εἰς προσκύνημα ἐν τῷ Ναῷ. Ἐκεῖ, εἰς τὴν ὑψίστην ταύτην τῆς μητρὸς πρὸς τὰ τέκνα διδαχὴν ἀκολουθήσας παρίσταται ὁ πάππος, ζῶσα τοῦ παρελθόντος ἐνσάρκωσις καὶ ἀναμένει ὁ γέρων ἵνα ἀσπασθῇ καὶ αὐτός, ἐνισχύων διὰ τοῦ παραδείγματος τοὺς ἐγγόνους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. Οἱ ἀναγνῶσται κατανοοῦν τὴν ὡραίαν ἐπίνοιαν τοῦ κ. Δημητρίου, ἀναπαραστήσαντος διὰ τοῦ χρωστῆρός του, σκηνὴν ἀναγομένην εἰς τὰ ἤθη τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας, καὶ καταρτίσαντος ἔργον καθαρῶς ἑλληνικῆς Τέχνης, ἔργον καταδεικνῦον πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ δύναμιν χρωστῆρος. Θὰ ἦτο ὡραῖον ἂν εἰς τὴν οἰκογενειακὴν αὐτὴν σκηνὴν παρίστατο καὶ ὁ πατήρ. Ἀλλ' ὁ κ. Δημητρίου, προσεκτικὸς παρατηρητὴς τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως, δὲν ἐτόλμησε βεβαίως νὰ θέσῃ ἐκεῖ καὶ τὸν πατέρα, διότι σήμερον κατὰ τὸ πλεῖστον ὁ πατήρ, πλὴν τῆς ὑλικῆς μερίμνης, οὐδαμῶς μεριμνᾷ περὶ τῆς οἰκογενείας, ἐξαρτῶν καὶ ἀφίνων τὰ πάντα εἰς τὴν μητέρα. Διὰ τοῦτο δὲν βλέπετε εἰς τὴν εἰκόνα τὸν πατέρα. Τοῦτον δύνασθε νὰ εὕρητε εἰς τὸ καπηλεῖον βωμολοχοῦντα, εἰς τὸ καρφενεῖον βαττολογοῦντα καὶ εἰς τὸ χρηματιστήριον κλέπτοντα ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. . . .

* * *

Ὁ «Χριστός».—Ὁ κ. Δημητρίου συνεχίζων τὴν πορείαν του, πορείαν ζωγράφου λαμβάνοντος ὑπ' ὄψει ὅτι δὲν πρέπει μόνον πρὸς τέρψιν νὰ χειρίζεται τὸν χρωστῆρα, ἀλλὰ καὶ νὰ παράγῃ ἔργα διδάσκοντα, ἀναδεικνύμενος οὕτως ἐπωφελὴς εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐνεπνεύσθη καὶ ἐχάραξε τὸν «Χριστὸν» παιδίον, ὅταν δωδεκαέτης εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἰουδαίας καὶ συνετάραξε τὰ κρανία τῶν σοφῶν διὰ τῆς πνευματικῆς Αὐτοῦ λαμπηδόνος καὶ τῆς Θείας δυνάμεως. Ὁ «Χριστὸς» εἶναι ἔργον τέχνης μεγάλης καὶ ἐμπνεύσεως ἰσχυρᾶς. Εἰς τὸ βλέμμα καταφαίνεται ὅλη ἡ θεία τοῦ Χριστοῦ ὑπόστασις καὶ νομίζει τις ὅτι ἐπικοινωνεῖ μετὰ τοῦ ἐν Οὐρανοῖς **Πατρός**, πρὸς ὃν τὸ βλέμμα στρέφεται, ὑποδηλοῦν ὅτι ἐκ τοῦ Ἀπείρου εἰς ὃ ἐνοικεῖ ὁ **Πατὴρ** ἀντλεῖ καὶ τῆς ψυχῆς τὴν δύναμιν καὶ τοῦ πνεύματος τὴν διαύγειαν καὶ τῆς καρδίας τὸ σθένος τὸ συγκρατῆσαν **Αὐτὸν** ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Γολγοθᾶ. Ἡ ὅλη δύναμις τοῦ κ. Δημητρίου συνεκεντρώθη ἐκεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες ὡραῖοι, πλήρεις θείας αἴγλης, ὑποδεικνύουν εἰς τὸν θεατὴν ὅτι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ὑπάρχει ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ὁ Χριστὸς ἀπέρρευσαν.

* * *

Τὸ «**Μάθημα τῆς Μουσικῆς**» εἶναι ἓν λεπτότατον καὶ αἰθέριον ἔργον, ἐπιμελῶς κατειργασμένον. Εἰς τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ παιδίου τοῦ ἀσκουμένου εἰς τὴν Μουσικήν, ὑπολανθάνει ἡ ἰδέα τῆς *Μουσικῆς Τέχνης*, ἥτις εἶναι ἀγνὴ ὡς παιδίον καὶ ἐλαφρὰ καὶ ποιητικὴ ὡς ἡ ἀχλὺς ἡ ὀνειρώδης ἡ διακεχυμένη ἐν τῇ ὅλῃ εἰκόνι, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔργον τιμῶν πολὺ τὸν κ. Δημητρίου.

* * *

Ἀλλ' ὁ κ. Δημητρίου εἶναι καὶ γλύπτης· εἰς πολλὰ ἔργα του καταδείκνυται ἡ ἱκανότης αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸν «Φιλοκτήτην» καὶ τὸν «Χρόνον» διαφαίνεται γλύπτης μέλλοντος λαμπροῦ. Εἰς τὴν τελευταίαν Διεθνῆ Ἔκθεσιν τοῦ Ζαππείου ὁ «Φιλοκτήτης» τραυματίας ἐν Λήμνῳ ἐπροκάλεσε τὴν προσοχὴν πάντων. Ἐκπλήσσει τὸ ἔργον διὰ τὴν ἀρτίαν ἐκτέλεσιν καὶ εἶναι ἔργον καθαρῶς κλασικόν, ἄξιον τοῦ φιλοσοφοῦντος καλλιτέχνου. Καὶ ἂν παραβλέψῃ τις τὴν θαυμασίαν ἐπιτυχίαν, ἣν ἔχει τὸ ἔργον εἰς τὰς χεῖρας, εἰς τοὺς πόδας, εἰς τὸ στῆθος, φθάνει ἡ ἔκφρασις ἡ ἀποδίδουσα πιστῶς ὅλην τὴν ὀδύνην τοῦ «Φιλοκτήτου» νὰ καταδείξῃ πόσον ἐπιτυχῶς εἰργάσθη ὁ κ. Δημητρίου. Ἐκεῖνα τὰ χείλη ἀνοίγοντα εἰς ὑπερτάτου πόνου χάραγμα, πόνου ὅστις ἠλλοίωσε τὴν μορφήν, συνέπτυξε τὸ μέτωπον καὶ ἠνάγκασε τὸν Φιλοκτήτην νὰ δράξῃ τὸν πληγωμένον πόδα, ἵνα ἀναστείλῃ τὸν πόνον, ὡς πράττομεν συνήθως.

* * *

Ὁ «**Χρόνος**» εἶναι τὸ ἕτερον ἔργον γλυπτικῆς. Ὁ κ. Δημητρίου παρουσιάζει τὸν «Χρόνον» νέον στιβαρόν, βλέποντα ἀκλονήτως εἰς εὐθὺ καὶ βαίνοντα μὲ ἤρεμον ὁρμὴν πρὸ τῆς ὁποίας συντρίβονται τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ καιρὸς φεύγει, ἀείποτε ἀκμαῖος καὶ βλέπων εὐθύ, ἵνα ἀντικρύσῃ τὸ τέρμα του· παρίσταται ἀγέρωχος, οἱονεὶ μὴ ἀντιλαμβανόμενος τίποτε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ μὴ κουραζόμενος ἐκ τῆς ἀτελειώτου, τῆς αἰωνίου πορείας, ἧς τὸ τέρμα, καίτοι ἐντείνων τὸ βλέμμα, καίτοι αὐξάνων τὴν ὁρμήν, δὲν τὸ βλέπει προβάλλον. Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία εἰς τὴν στάσιν καὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ «Χρόνου», αἱ γραμμαὶ αἱ ἀψόγου ἐπιτυχίας, ἡ πλαστικότης ἡ ἀπανταχοῦ τοῦ ἔργου ἐνυπάρχουσα, ἀπαρτίσουσιν ἔργον μεγάλης ἐπιβολῆς.

* * *

Καὶ ἤδη κλείω τὰς γραμμὰς αὐτὰς διὰ τὸν κ. Δημητρίου, φρονῶν ἀδιστάκτως ὅτι ἐπιφυλάσσεται αὐτῷ ὑπέροχος θέσις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καλλιτεχνίᾳ. Τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι ἄξια μελέτης· εἶναι αὐτόχρημα συγγράμματα πλήρη ἰδεῶν καὶ κάλλους· εἶναι ἔργα ζωντανά, πρωτότυπα, γνησίως ἑλληνικά, ἐγκλείουν μεγάλην ψυχολογικὴν δύναμιν καὶ καταδεικνύουν Καλλιτέχνην τοῦ ὁποίου δὲν ἐργάζεται ὁ χρωστήρ, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχή. Τὰ

ἔργα του εἶναι δηλωτικὰ τῆς ψυχῆς του καὶ ὁ κ. Δημητρίου ζωγραφίζων, γράφει ποίησιν καὶ φιλοσοφίαν. Ἐγὼ δὲν προσθέτω τί πλέον· φέρω τὰ ἔργα του ὡς ἀψευδεῖς καὶ σιγηλοὺς μάρτυρας τῆς Τέχνης του.

* * *

Ὅταν ἀπῆλθον ἐκ τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως εἰς ἣν εἶδον τὰ ἔργα τοῦ κ. Δημητρίου, ἔστην ἔκπληκτος εἰς τὰς βαθμίδας καὶ γοητευμένος. Ἁπλοῦται εἰκὼν μεγάλη καὶ ὑπέροχος λαμπρυνομένη ἀπὸ τὸν δύοντα ἥλιον τὸν χρυσίζοντα τὰ βουνὰ καὶ τὰ νέφη τὰ διαθέοντα τὸν γαλανὸν οὐρανὸν καὶ τὰ μνημεῖα τῆς προγονικῆς εὐκλείας. Τὴν θαυμασίαν αὐτὴν εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Καλλιτέχνου, τοῦ θαυμαστοῦ τῶν πάντων ρυθμιστοῦ, ἀνθρώπινος χρωστὴρ δὲν ἀπεικονίζει καὶ μόνον τὸ βλέμμα, τὸ περιτρέχον τὸ Ἄπειρον, τὸ δυνάμενον νὰ κατανοῇ τὸ μέγα θελγητρον, ἐξαποστέλλει εἰς τὸν νοῦν τοῦ παρατηρητοῦ τὴν θείαν εἰκόνα καὶ ἐξελίσσει αὐτὴν εἰς τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς. Γοητεύεται ὁ παρατηρητὴς καὶ ὁ Καλλιτέχνης κινδυνεύει νὰ συντρίψῃ τὸν χρωστῆρα καὶ τὸν πίνακα πρὸ τῆς δυνάμεως τοῦ *Μεγάλου Καλλιτέχνου* καὶ τῶν ἀμιμήτων τῆς Φύσεως χρωματισμῶν.

* * *

Καὶ ὅταν κατῆλθον εἰς τὴν πλατεῖαν, εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν εἶδον ὑπέροχα καλλιτεχνήματα ζωντανὰ καὶ σαλευόμενα, πορφυρούμενα ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν ἥλιον καὶ δροσιζόμενα ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν αὖραν. Τίς χρωστὴρ δύναται ν' ἀπεικονίσῃ τὸ ὡραῖον αὐτὸ θέαμα καὶ ποῖον μάρμαρον θὰ ἐκδηλώσῃ τὴν τόσην ζωήν, τὸ τόσον κάλλος;

Δημ. Ἀχιλ. Καρώνης

Δικηγόρος

ΠΕΡΙ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΗΣ

Θεωρία διὰ τὴν ἀκριβῆ σκόπευσιν

Διὰ τὴν ἀκριβῆ σκόπευσιν ὅρος ἀπαραίτητος εἶναι ἡ καλὴ τοῦ σώματος στάσις. Αὕτη κατορθοῦται ὡς ἑξῆς: ἔχοντες πρὸ ἡμῶν τὸν σκοπόν, θὰ λάβωμεν τὸ πιστόλιον ἀπὸ τὴν λαβὴν μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τὴν κάννην ὑψώνοντες τὴν σφῦραν καὶ καταβιβάζοντες αὐτὸ μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα, οὕτως ὥστε τὸ στόμιον τῆς κάννης νὰ βλέπῃ πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ ὀλίγον ἄνωθεν δεξιὰ τοῦ δεξιοῦ ποδός. Κατόπιν κάμνομεν κλίσιν ἀριστερὰ τοποθετοῦντες τὸν ἀριστερὸν πόδα ὄπισθεν τοῦ δεξιοῦ, οὕτως ὥστε τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἡ πτέρνα νὰ ἀντικρύζῃ τὴν τοῦ δεξιοῦ, ἡ δὲ ἀπόστασις νὰ εἶναι 25 ἕως 30)00 τοῦ μέτρου· καὶ ὁ μὲν δεξιὸς ποὺς νὰ βλέπῃ εὐθέως δεξιά, τὰ δὲ γόνατα νὰ εἶναι τεταμένα, τὸ σῶμα ἐντελῶς ὄρθιον, ἡ κεφαλὴ ἐστραμμένη δεξιὰ καὶ βλέπουσα τὸ σημεῖον τοῦ σκοποῦ· πρέπει δὲ νὰ λαμβάνητε φροντὶς ὅπως μὴ φαίνεται ὁ θώραξ ὅλος ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ σκοποῦ, διότι εἰς μίαν μονομαχίαν εὐκολώτερον θέλει εὕρῃ τὸν σκοπευτὴν τὸ βλῆμα, ὅταν φαίνεται ὁ θώραξ αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο τοποθετεῖ καὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα ὄπισθεν τοῦ δεξιοῦ διὰ νὰ φαίνηται τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς του ἕως τὸ τέλος τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ὡς μία γραμμὴ ἀκριβῶς κάθετος. Ὁ δὲ δεξιὸς ὀφθαλμὸς πρέπει νὰ ἀτενίζῃ τὸν σκοπόν.

Ἅμα λάβητε αὐτὴν τὴν στάσιν, ὑψώνετε τὸ πιστόλιον καὶ τὸ φέρετε ἀπέναντι τοῦ προσώπου. Ἡ κάννη δέον νὰ βλέπῃ πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀλίγον κεκλιμένη πρὸς τὸν σκοπόν, ὁ δὲ δεξιὸς ὀφθαλμὸς νὰ ἀντικρύζῃ τὴν σφῦραν· ἀκολούθως εἰσάγετε τὸν δείκτην ἐντὸς τῆς σκανδάλης μέχρι τῆς δευτέρας φάλαγγος, τὴν δὲ ἀριστερὰν χεῖρα στηρίζετε ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὀσφύος σχηματίζοντες οὕτω γωνίαν διὰ τοῦ ἀγκῶνος· τότε ἐκτείνετε τὴν δεξιὰν χεῖρα εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀγκὼν νὰ σχηματίζῃ κατὰ τὸ 1)2 γωνίαν καὶ νὰ μὴ εἶναι ἐντελῶς τεταμένος. (Σχ. 5.)

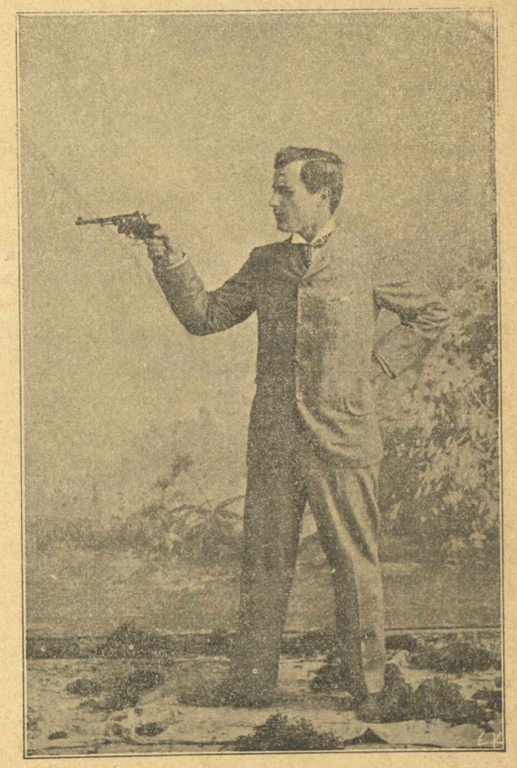

Σχ. 5. Στάσις σκοπεύσεως πιστολίου.

Ἀρχομένης τῆς σκοπεύσεως, καταβιβάζετε τὴν κάννην ὀλίγον κατ' ὀλίγον, φροντίζοντες νὰ φέρητε τὸ σημεῖον τῆς σκοπεύσεως κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ἐγκοπὴν καὶ τὸ στόχαστρον, κατὰ δὲ τὸ διάστημα αὐτὸ προετοιμάζετε τὴν σκανδάλην ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πιέζοντες αὐτὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ χρειασθῇ ἐντελῶς μικρὰ ἔλξις διὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν· ὅταν δὲ ἀντικρύσητε τὸ σημεῖον τοῦ σκοποῦ, κρατεῖτε τὸ πιστόλιον ἀκίνητον καὶ πυρο-

βολεῖτε. Ἐὰν δὲν ἐκπυρσοκροτήσῃ νὰ μὴ ἀποσύρητε τὸ πιστόλιον ἀπὸ τὴν θέσιν σκοπεύσεως ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν δευτερολέπτων τινῶν, διότι συμβαίνει πολλάκις νὰ μὴ ἀναφλεχθῇ ἡ πυρῖτις κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναφλέξεως τοῦ καψιλίου, ἢ τοῦ φυσιγγίου καὶ μόλις καταβιβάσῃ τις τὸ πιστόλιον νὰ ἐκπυρσοκροτήσῃ, καὶ νὰ συμβῇ δυστύχημα.

Διὰ μὲν τὰ ὅπλα ἀρχόμεθα τῆς σκοπεύσεως ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὰ ἄνω, διὰ δὲ τὰ πιστόλια ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω.

Διὰ τὰ πιστόλια τὸ κυριώτερον εἶναι ἡ στάσις τοῦ σώματος, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἡ ἄσκησις τῆς χειρὸς ἵνα μὴ τρέμῃ διὰ νὰ δύνασθε νὰ βάλλετε ἀσφαλῶς.

Ὁ σκοπευτής, πρὶν ἔτι ἀρχίσῃ τὴν σκόπευσιν πρέπει νὰ δοκιμάζῃ τὴν σκανδάλην μὲ ποῖον χρόνον πιέζεται διὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν, δηλαδὴ ἐλαφρῶς ἢ δυσκόλως, ἵνα γνωρίζῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς σκοπεύσεως πῶς θὰ πιέσῃ τὴν σκανδάλην, διότι εἶναι σπουδαῖος ὁ ὅρος οὗτος, καθόσον ἐὰν ἔχωμεν πιστόλιον μὲ ἰσχυρὰν πίεσιν σκανδάλης, δυσκόλως θὰ δυνηθῶμεν νὰ σκοπεύσωμεν μὲ ἀκρίβειαν, διότι τὸ βλῆμα ἕνεκα τούτου θὰ εὑρίσκῃ δεξιά.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ ἀγκὼν πρέπει νὰ σχηματίζῃ γωνίαν κατὰ τὸ 1)2 καὶ νὰ μὴ εἶναι ἐντελῶς τεταμένος, κατὰ τὴν σκόπευσιν· ὁ λόγος τούτου εἶναι ὁ ἑξῆς: τοῦ ἀγκῶνος σχηματίζοντος μεγαλειτέραν γωνίαν, τὰ σημεῖα σκοπεύσεως φέρονται πλησιέστερον πρὸς τὸν ὀφθαλμόν, ὅσον δὲ μεγαλειτέρα εἶναι ἡ γωνία αὕτη τόσον καλλίτερον σκοπεύομεν μὲ τὰ πιστόλια ἀκριβείας.

Πρέπει πάντοτε νὰ κρατῆτε ἰσχυρῶς τὸ πιστόλιον, διότι ὑπάρχουν τοιαῦτα τὰ ὁποῖα ἔχουν λάκτισμα ἰσχυρόν.

Ὅταν ἔχητε πιστόλια τὰ ὁποῖα ἔχουν τοιοῦτον λάκτισμα πρέπει ὁ ἀγκὼν νὰ κάμνῃ ἐλαχίστην γωνίαν.

Ἐὰν εὑρίσκεσθε εἰς νευρικὴν ταραχήν, ὡς ἐν μονομαχίᾳ, καὶ πρόκειται νὰ ρίψητε ταχέως μὲ τὸ πρόσταγμα «ἕν, δύο, τρία,», διὰ νὰ ματαιώσητε ἐν μέρει τὴν παρέκκλισιν δεξιὰ τῆς χειρός σας ἕνεκα τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς ἀποτόμου πιέσεως τῆς σκανδάλης, πρέπει ὁ δεξιὸς ὀφθαλμὸς νὰ εἶναι ἀκριβῶς προσηλωμένος εἰς τὸν ἀντίπαλόν σας, ὥστε ὅταν σᾶς δοθῶσι τὰ παραγγέλματα, νὰ λάβητε τὴν σκόπευσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀριστερὰ καὶ ἔξωθεν τοῦ σώματος 10 ἕως 15)00 τοῦ μέτρου, καὶ νὰ περαιώσητε τὴν σκόπευσιν πρὶν ἀκόμη φθάσητε εἰς τὴν ὀτφύν, ἀφίνοντες τὸ σῶμα δεξιά, ἐκτὸς ἐὰν ἔχητε τελείαν πεποίθησιν εἰς τὴν κάθετον σκοπεύσεως.

Ἐὰν δὲ δὲν εἶσθε σκοπευτής, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχητε, πρῶτον ἕνεκα τῆς συγκινήσεως, καὶ δεύτερον διότι, πιεζομένης τῆς σκανδάλης ἀποτόμως, τὸ βλῆμα φέρεται πολὺ δεξιά· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὴν γραμμὴν σκοπεύσεως ἀριστερά.

Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος

ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Τὰ μικρόβια, ὅπλον πολεμικὸν καὶ ὅπλον τῆς τσέπης.

Μέχρι σήμερον δὲν ἐγνωρίζομεν ἢ δύο εἴδη μικρόβια: Τὰ κακοποιὰ μικρόβια, τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν διαφόρων νόσων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἔχουν ἐκστρατεύσει οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ ὑγειονόμοι καὶ τὰ ἀβλαβῆ μικρόβια, τὰ ἀποκυήματα τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ ἐδάφους ἢ τῶν βρασμῶν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ.

Σήμερον τὸ πεδίον τῆς ἐνεργείας τῶν μικροβίων ἐπλατύνθη, καὶ ἰδοὺ ὅτι ἔρχονται νὰ ἀναφανῶσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου **«τὸ μικρόβιον τοῦ πολέμου»** καὶ **«τὸ μικρόβιον τοῦ ἐγκλήματος»**

Πράγματι, ἀπὸ τινων ἡμερῶν, ἀναγινώσκει τις εἰς καθημερινάς τινας ἐφημερίδας τῶν Παρισίων, ὅτι οἱ ἐπαναστάται τῆς Μακεδονίας, ἔχουν ὡς ἐφεδρείαν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν των, ἐλλείψει ἰσχυρῶν κανονίων, φιαλίδια πλήρη μικροβίων τῆς πανώλους, τῶν ὁποίων τὰ κτυπήματα θὰ εἶναι ἀναμφιβόλως πλέον βέβαια παρὰ τῶν μᾶλλον τελειοποιημένων ὅπλων. Ἂς περιμένωμεν λοιπὸν νὰ ἴδωμεν τοὺς Τούρκους γινομένους λεία τῆς πλουσίας καλλιεργείας τῶν βακκυλίων τῆς πωνώλους καὶ ἂς ζητήσωμεν ἀφ' ἑτέρου, νὰ θεσμοθετήσωμεν νέους διεθνεῖς κανόνισμούς, καθόσον, μὲ τοὺς ἐπιστημονικοὺς οὐτοὺς πολεμιστάς, τοὺς τοσοῦτον νεωτερίζοντας, ἡ κατάστασις τῶν οὐδετέρων χωρῶν δὲν δύναται πλέον νὰ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ.

Ἀφ' ἑτέρου ἀναγινώσκομεν εἰς ἓν ἰατρικὸν περιοδικόν, τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς ἀποπείρας αὐτοκτονίας διὰ τῆς καταπόσεως καλλιεργείας βακκυλίων τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ νέα γυνή, ἥτις ἐξωθήθη εἰς ἓν τοιοῦτον ἐπώδυνον τέλος ἐξ οἰκογενειακῶν ἀφορμῶν, ἐθεραπεύθη καὶ ἐκ τοῦ πειραματικοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτοκτονίας ἰδεῶν της· θὰ εἶναι ὅμως εὔκολον εἰς πάντα ἐρατιτέχνην αὐτοκτόνον νὰ ἀπευθυνθῇ εἰς μικρόβια μᾶλλον ἀτρακῆ καὶ τελεσφόρα.

Δὲν θὰ ἐκπλαγῶμεν ἐπίσης, ἂν ἴδωμεν μετ' οὐ πολὺ τὰς ἕξεις τῶν ἐγκληματικῶν δηλητηριάσεων νὰ ἀλλάξωσιν, ἡ δὲ κατάποσις τῶν μικροβίων τῆς φθίσεως, ἐπὶ παραδείγματι, νὰ ὑποκατασταθῇ εἰς ἐκείνην τοῦ ἀρσενικοῦ, σήμερον παρακμάσασαν.

ΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ

Ἐνεργηθείσης κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν τῆς Δημοτικῆς ἐκλογῆς καθ' ἅπαν τὸ κράτος ἐξελέγη Δήμαρχος μὲν Ἀθηναίων ὁ καὶ τέως τοιοῦτος κ. Σπυρίδων Μερκούρης, ἐν δὲ Πειραιεῖ ὁ κ. Ἀθανάσιος Μουτσόπουλος, ὅστις, Βουλευτὴς διατελῶν Ἀττικῆς, κατ' ἀνάγκην θὰ παραιτηθῇ τῆς βουλευτικῆς του θέσεως, ἵνα ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα τοῦ Δημάρχου. Αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν ἐν σχετικῇ ἡσυχίᾳ.

Τύποις ΝΟΜΙΚΗΣ